

پتر شولتس
متولد ۱۹۸۷

آزمون اول: مجموعه
آزمون دوم: الگو و دنباله

1

CHAPTER

مجموعه	آزمون اول	
صفحه ۲ تا ۱۳		

ریاضی دهم

Peter Scholze

Set, Pattern & Sequence

- کدام گزینه صحیح است؟ **۱**

$$\mathbb{Z} \cup \mathbb{Q} = \mathbb{R}$$
 (۲) $\mathbb{N} \cap \mathbb{Q}' = \mathbb{N}$ (۱)

$$(\mathbb{R} - \mathbb{Q}') \subseteq \mathbb{W}$$
 (۴) $(\mathbb{Z} - \mathbb{Q}) \subseteq \mathbb{N}$ (۳)

- اگر $A \cup C - (B \cap D)$ باشد، حاصل $D = (2, +\infty)$ ، $C = (-\infty, 3]$ ، $B = (0, 8]$ ، $A = (-3, 6]$ است؟ **۲**

$$(-\infty, 2] \quad (2) \quad (-3, 2] \quad (1)$$

$$(0, \infty) \quad (4) \quad (-\infty, 2) \quad (3)$$

- کدام مجموعه متناهی است؟ **۳**

- (۱) مثلث هایی با مساحت ۶ \mathbb{N} (۲) اعداد صحیح کمتر از ۲۵ \mathbb{N} (۳) اعداد گویای موجود در بازه $(1, 3)$

$$A = \{x \in \mathbb{N} \mid \frac{1}{x} \in \mathbb{N}\}$$
 (۴)

$$(0, \infty) \quad (1)$$

- اگر A مجموعه اعداد طبیعی فرد و B مجموعه اعداد اول باشند، کدام مجموعه متناهی و غیرتنهی است؟ **۴**

$$A - B \quad (2) \quad A \cap B \quad (3)$$

$$A - (A \cup B) \quad (4)$$

- کدام گزینه درست است؟ **۵**

- (۱) اگر مجموعه $A \cup B$ نامتناهی و مجموعه B نیز نامتناهی باشد، مجموعه A نامتناهی است.

- (۲) اگر مجموعه های A و B نامتناهی باشند، مجموعه $A \cap B$ هم نامتناهی است.

- (۳) اگر \mathbb{N} مجموعه مرجع و A مجموعه ای نامتناهی باشد، مجموعه A' متناهی است.

- (۴) اگر مجموعه A متناهی و مجموعه B نامتناهی باشد، مجموعه $A - B$ نامتناهی است.

- اگر مجموعه مرجع، مجموعه اعداد طبیعی یک رقیمی باشد و $A = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ و $B = \{4, 5, 6, 7\}$ باشند، منتم مجموعه $A' - B'$ چند عضو دارد؟ **۶**

$$5 \quad (2) \quad 2 \quad (1)$$

$$8 \quad (4) \quad 7 \quad (3)$$

- اگر $A = (-2, 3]$ و $B = \{x \in \mathbb{R} \mid x > 1\}$ باشد، مجموعه $A' \cup B'$ کدام است؟ **۷**

$$(-\infty, 1] \cup (3, +\infty) \quad (2) \quad (1, 3] \quad (1)$$

$$(-\infty, 1) \cup (3, +\infty) \quad (4) \quad \mathbb{R} - (1, 3) \quad (3)$$

- اگر A و B دو مجموعه غیرتنهی باشند، ساده شده مجموعه $(A - B) - (B \cap A')$ برابر کدام است؟ **۸**

$$\emptyset \quad (2) \quad B' \quad (1)$$

$$A - B \quad (4) \quad A \cap B \quad (3)$$

10

خرید آنلاین در gajmarket.com
۹۰٪ جایزه برخوردی سریع

PLUS AZMOON

ریاضیات تجربی | فصل ۱. مجموعه، الگو و دنباله

NOTE

۹ اگر $A \cup B$ مجموعه $n(A - B) = ۳$, $n(B) = ۷$, $n(A) = ۴$ چند عضو دارد؟

- ۱۱) ۲ ۱۰) ۱

- ۱۲) ۴ ۱۳)

۱۰ اگر مجموعه های A و B به ترتیب دارای ۵ و ۷ عضو باشند، در کدام حالت زیر تعداد اعضای مجموعه $A \cup B$ حداقل خواهد بود؟

- (۱) A زیرمجموعه B باشد.

- (۲) B زیرمجموعه A باشد.

- (۳) بستگی به مجموعه مرجع دارد.

۱۱ فرض کنید A و B دو زیرمجموعه از مجموعه مرجع U باشند و $n(A \cup B) = ۳۷$, $n(B') = ۵۵$, $n(A) = ۲۰$, $n(U) = ۸۰$ تعداد اعضایی که فقط در مجموعه B قرار دارند کدام است؟

- ۱۴) ۱ ۱۵) ۲

- ۱۶) ۳ ۱۷) ۴

۱۲ در یک کلاس ۳۹ نفری، ۱۶ نفر در گروه ورزش، ۱۲ نفر در گروه روزنامه دیواری و ۹ نفر فقط در گروه ورزشی هستند. چند نفر از آنان عضو هیچ یک از این دو گروه نیستند؟

(داخل - ۹۸)

- ۱۵) ۱ ۱۶) ۲

- ۱۷) ۳ ۱۸) ۴

۱۳ در یک کلاس ۲۰ نفره، ۸ نفر عینکی و ۴ نفر چپ دست هستند و ۱۰ نفر نه چپ دست هستند و نه عینکی. تعداد دانشآموزانی که هم عینک زده‌اند و هم چپ دست هستند کدام است؟

- ۲۰) ۱ ۲۱) ۲

- ۲۲) ۳ ۲۳) ۴

۱۴ اجتماع دو مجموعه A و B دارای ۴۰ عضو است. مجموعه های $(A - B)$ و $(B - A)$ به ترتیب ۱۲ و ۱۸ عضو دارند. اگر از هریک از مجموعه های A و B ، ۹ عضو برداشته شود، از مجموعه اشتراک آنها ۴ عضو کم می‌شود. تعداد عضوهای اجتماع دو مجموعه جدید کدام است؟

- ۲۲) ۱ ۲۳) ۲

- ۲۴) ۳ ۲۵) ۴

الگو و دنباله

آزمون دوم

صفحه ۱۴ تا ۲۷

ریاضی دهم

۱۵ در الگوی مقابل، تعداد پاره خط‌ها در شکل دوازدهم کدام است؟

- ۵۳) ۱

- ۴۹) ۲

- ۴۵) ۳

- ۴۴) ۴

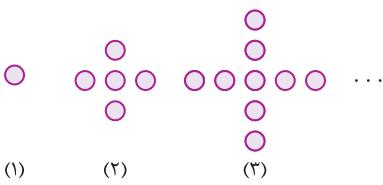
۱۶ با توجه به الگوی مقابل تعداد دایره‌ها در شکل چندم برابر ۲۹ است؟

- (۱) هفتم

- (۲) هشتم

- (۳) نهم

- (۴) دهم

ولادیمیر وایودسکی
متولد ۱۹۶۶

آزمون: توانهای گویا و عبارت‌های جبری

2

CHAPTER

Vladimir Voevodsky

توانهای گویا و عبارت‌های جبری

آزمون سوم

صفحه ۴۸ تا ۴۸

ریاضی دهم

41 ساده شده عبارت $6x^{-3} \times (\frac{4}{25})^{\frac{3}{4}}$ کدام است؟

۸ (۲)

۶ (۱)

۱۸ (۴)

۱۲ (۳)

42 اگر $A = \frac{2}{3}\sqrt{18} + 2\sqrt{27} - \sqrt{108} + 0/\sqrt[3]{200}$ باشد، A^2 برابر کدام است؟

۴۵ (۲)

۳۲ (۱)

۵۰ (۴)

۴۸ (۳)

43 حاصل عبارت $\sqrt[4]{12} \times \sqrt[4]{54} \times \sqrt[3]{24\sqrt{6}}$ کدام است؟

۶ (۲)

$6\sqrt[4]{2}$ (۱)

$2\sqrt[4]{9}$ (۴)

$3\sqrt[4]{32}$ (۳)

44 اگر $A = \sqrt[5]{4\sqrt[3]{16}} \times (\frac{1}{4})^{-\frac{4}{3}}$ باشد، حاصل $\frac{1}{2}A$ کدام است؟

۰/۵ (۲)

۰/۲۵ (۱)

۱ (۴)

۰/۷۵ (۳)

45 اگر xy^7 باشد، حاصل $(x+3y^2)^3 - (x-3y^2)^3$ کدام است؟

۱۲ (۲)

۸ (۱)

۱۸ (۴)

۱۶ (۳)

46 اگر $2x + \frac{25}{x^2} = 9$ باشد، حاصل $4x^2 + \frac{5}{x}$ کدام است؟

۵۱ (۲)

۴۳ (۱)

۶۱ (۴)

۵۷ (۳)

47 اگر $A = (x^3 - 6x^2 + 12x - 8)(\frac{x}{x^2 - 4x + 4} - \frac{1}{x-2})$ باشد، حاصل $\frac{x-2}{A}$ کدام است؟

۲ (۲)

۱ (۱)

-۲ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

48 در تجزیه عبارت $x^4 - 3x^3 + 8x - 24$ کدام عامل ضرب وجود دارد؟

$x-2$ (۲)

$x-4$ (۱)

$x+3$ (۴)

$x+2$ (۳)

NOTE

(۹۵ - ۹۶) فارج

15

(۹۸ - ۹۸) دخل

NOTE

 ۰/۵ (۱)
 ۱/۲۵ (۳)

ساده شده عبارت $(x + \frac{2}{x-3}) \times (1 - \frac{1}{x-2})$ کدام است؟ **49**

X + 1 (۲) X - 1 (۱)

۲X + 1 (۴) X + 2 (۳)

حاصل عبارت با معنی $P(x)$ است. $P(x) = \frac{2x^2 - x}{4x^2 - 1} + \frac{x-1}{2x+1} - \frac{2x+1}{2x-1}$ به صورت $\frac{-4x^2}{4x^2 - 1}$ کدام است؟ **50**

- ۸X (۱)

۲X - ۳ (۴) - ۴X + 1 (۳)

حاصل عبارت $(\sqrt{2 - \sqrt{3}} + \sqrt{2 + \sqrt{3}}) \times \sqrt[3]{2\sqrt{2}}$ کدام است؟ **51**

۶ (۳)

 ۲ (۲) $\sqrt{3}$ (۱)

 ۲ $\sqrt{3}$ (۴) ۱ + $\sqrt{3}$ (۳)

حاصل عبارت $\sqrt{28 + 10\sqrt{3}} + \sqrt{28 - 10\sqrt{3}}$ کدام است؟ **52**

 ۶ $\sqrt{3}$ (۱)

 ۴ $\sqrt{3}$ (۲) ۱۰ (۴) ۶ (۳)

حاصل $\frac{2}{2+\sqrt{6}} + (2\sqrt{3} - 3\sqrt{2})(\sqrt{3} + \sqrt{2})$ کدام است؟ **53**

- ۲ (۱)

۲ (۴) ۱ (۳)

حاصل عبارت $\frac{2}{3-\sqrt{7}} + \sqrt{(2-\sqrt{7})^2} - \sqrt{28} + \frac{\sqrt{8}}{\sqrt{2}}$ کدام است؟ **54**

 $\sqrt{7}$ (۱)

 ۳ (۲) ۲ + $\sqrt{7}$ (۴) ۴ (۳)

حاصل عبارت $\sqrt[3]{24} \times \sqrt[3]{9} + \frac{2-\sqrt{5}}{2+\sqrt{5}} - \sqrt{80}$ کدام است؟ **55**

- ۴ (۱)

 - ۳ (۲) ۳ - $2\sqrt{5}$ (۴) - ۱ - $2\sqrt{5}$ (۳)

حاصل کسر $\frac{1}{\sqrt[3]{3} - \sqrt[3]{2}}$ پس از گویا شدن مخرج کدام است؟ **56**

 $\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{6} + \sqrt[3]{4}$ (۱)

 $\sqrt[3]{16} + \sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{8}$ (۲)

 $\sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{5} + \sqrt[3]{3}$ (۳)

 $\sqrt[3]{16} + \sqrt[3]{9} + \sqrt[3]{4}$ (۴)

اگر $x = 5 + \sqrt{17}$ باشد، حاصل عبارت $\sqrt{\frac{x-1}{16} + \frac{1}{2x}}$ کدام است؟ **57**

۰/۷۵ (۲) ۰/۵ (۱)

۱/۵ (۴) ۱/۲۵ (۳)

استانیسلاف اسمیرنف
متولد ۱۹۷۰

Elementary Operations

Stanislav Smirnov

آزمون اول: قدر مطلق و جزء صحیح

آزمون دوم: معادلات گوپا و رادیکالی، نامعادله

3

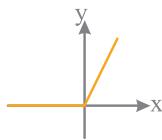
CHAPTER

آزمون چهارم

دهم + یازدهم

$$\sqrt{x^2 + 2xy + y^2} - |x-y| + \frac{y}{\sqrt{y^2}} - \frac{\sqrt{x^2}}{x} = 8 \quad \text{and} \quad x < y < 0$$

- 2 (2) - 1 (1)

٩٠ - داخلي

17

(٩٥ - داخل)

60 مساحت ناحیهٔ محدود به نمودار $f(x) = |2x-1|$ و محور x ها و دو خط $x=1$ و $x=-1$ کدام است؟

四(二)
五(三)

61 مساحت ناحیه محدود به نمودارهای دوتابع $y = 2 - |x|$ و $y = x + |x|$ کدام است؟

$$\frac{1}{3}(2) \quad 2(1)$$

62 نمودار تابع $f(x) = |x^2 - 2|$ و خط $y = 1$ در چند نقطه متقاطع‌اند؟

۲۰۲۱

63 حاصل عبارت $[\sqrt{10}] + [\sqrt{11}] + [\sqrt{12}] + \dots + [\sqrt{24}]$ کدام است؟

¶ ۱۸ (۲) ¶ ۱۹ (۱)

$$x - 1 + 1 = [x - y] + [x + y] = x$$

$[1, 2]$ (2)	$[2, 3]$ (1)
$[2, 3]$ (4)	(2, 3) (3)

65 مساحت ناحیه محدود به نمودار تابع $y = \frac{x}{x+1}$ و محور x ها در بازه $(6, \infty)$ کدام است؟

8(2) 4(1)
11(4) 9(3)

پیر دلین
متولد ۱۹۴۴

آزمون اول: معادله درجه دوم

آزمون دوم: نمودار تابع درجه دوم (سهمی)

4

CHAPTER

Pierre Deligne

معادله درجه دوم

آزمون ششم

دهم + یازدهم

دهم: صفحه ۷۰ تا ۷۷ - یازدهم: صفحه ۱۱ تا ۱۵

(خارج - ۸۹)

به ازای کدام مجموعه مقادیر m معادله درجه دوم $2x^2 + (m+1)x + \frac{1}{4}m + 2 = 0$ فاقد ریشهٔ حقیقی است؟

$$-3 < m < 4$$

$$-3 < m < 5$$

$$-1 < m < 5$$

$$-2 < m < 4$$

به ازای کدام مجموعه مقادیر m معادله درجه دوم $2x^2 + mx + m - \frac{3}{4} = 0$ دارای دو ریشهٔ حقیقی متمایز است؟

$$m < 3 \text{ یا } m > 4$$

$$m < 2 \text{ یا } m > 6$$

$$3 < m < 4$$

$$2 < m < 6$$

اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 - 5x + 2 = 0$ باشند، کدام گزینه درست است؟

$$\frac{1}{\alpha} + \frac{1}{\beta} = \frac{2}{5}$$

$$\alpha^2\beta + \beta^2\alpha = 7$$

$$\frac{\alpha}{\beta} + \frac{\beta}{\alpha} = \frac{21}{2}$$

$$\alpha^3 + \beta^3 = 125$$

اگر x_1 و x_2 ریشه‌های معادله درجه دوم $-4x^2 - 12x + 1 = 0$ باشند، حاصل عبارت $\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2}$ کدام است؟

$$2(2)$$

$$4(1)$$

$$4\sqrt{2}$$

$$2\sqrt{2}$$

اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 + x - 3 = 0$ باشند، حاصل $\frac{1}{1+\alpha} + \frac{\beta}{\sqrt{2}}$ کدام است؟

$$\sqrt{2}$$

$$\frac{1}{3}$$

$$-1$$

$$2\sqrt{5}$$

به ازای کدام مقدار m ریشه‌های حقیقی معادله $mx^2 + 3x + m^2 - 2 = 0$ معکوس یکدیگرنند؟

$$-1(2)$$

$$-2(1)$$

$$1(4)$$

$$2(3)$$

(داخل - ۹۶)

به ازای کدام مقدار m مجموع جذر هر دو ریشهٔ معادله درجه دوم $2x^2 - (m+1)x + \frac{1}{4} = 0$ برابر ۲ می‌باشد؟

$$4(2)$$

$$3(1)$$

$$6(4)$$

$$5(3)$$

(داخل - ۹۳)

به ازای کدام مقدار m مجموع مربعات ریشه‌های حقیقی معادله $mx^2 - (m+3)x + 5 = 0$ برابر ۶ می‌باشد؟

$$1(2)$$

$$-\frac{9}{5}(1)$$

$$-1 \text{ و } \frac{9}{5}(4)$$

$$-\frac{9}{5}(3)$$

21

خوبی‌بندی سریع
gajmarket.com

PLUS
AZMOON

ردیضات تجربی | فصل ۳ • معادله درجه ۲

NOTE

آکشای ونکاتش
متولد ۱۹۶۴

Functions & Their Graphs

Akshay Venkatesh

آزمون اول: مفهوم تابع، دامنه و برد، تساوی دو تابع

آزمون دوم: انتقال، توابع صعودی و نزولی

آزمون سوم: اعمال جبری روی توابع، ترکیب توابع

آزمون چهارم: تابع یکبهیک و تابع وارون

5

CHAPTER

مفهوم تابع، دامنه و برد، تساوی دو تابع

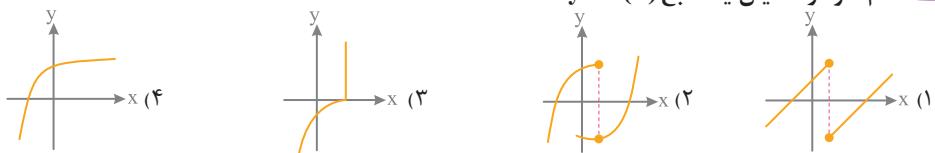
آزمون هشتم

دهم: صفحه ۹۵ تا ۱۱۳ - یازدهم: صفحه ۴۸ تا ۵۳
دهم + یازدهم

اگر رابطه $\{(3, a+2b), (5, 4), (7, 2), (3, 7), (5, 2a-b)\}$ کدام است؟ **118**

۴ (۲) ۳ (۱)
۶ (۴) ۵ (۳)

کدام نمودار، نمایش یک تابع $y = f(x)$ است؟ **119**

$f(x) = \begin{cases} -x^2 + 4x & ; x \leq 2 \\ ax - 2 & ; x \geq 2 \end{cases}$ اگر رابطه **120**

۱۲ (۲) ۱۰ (۱)
۱۶ (۴) ۱۴ (۳)

کدام رابطه نشان‌دهنده یک تابع است؟ **121**

$$y = \sqrt{x^2 - 1} \quad ۲ \quad |x| + |y| = ۴ \quad ۱$$

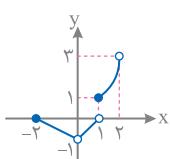
$$y(x-2) = ۰ \quad ۴ \quad y^2 = 5x - 1 \quad ۳$$

اگر $f = \{(1, m+n), (2, n^2+n), (n^2-3n, 4)\}$ کدام است؟ **122**

-۳ (۲) ۲ (۱)
۶ (۴) -۲ (۳)

نمودار تابع f به صورت مقابل است. اگر a و b به ترتیب تعداد اعضای صحیح دامنه و برد تابع f باشند، مقدار $b-a$ کدام است؟ **123**

۱ (۲) ۱ صفر
۳ (۴) ۲ (۳)

دامنه تابع $f(x) = \frac{x+5}{x^2+ax+b}$ است. مقدار $a+b$ کدام است؟ **124**

۳ (۲) -۳ (۱)
-۶ (۴) ۶ (۳)

اگر $f(x) = \sqrt{2x-x^2}$ دامنه تابع $f(3-x)$ کدام است؟ **125**

[۰, ۳] (۲) [۰, ۲] (۱)
[۱, ۳] (۴) [۱, ۲] (۳)

آرتور آویلا
متولد ۱۹۷۹

آزمون اول: توابع نمایی

آزمون دوم: لگاریتم

6

CHAPTER

توابع نمایی

صفحه ۹۶ تا ۱۰۴

آزمون دوازدهم

ریاضی بازدهم

Artur Avila

Exponential functions & Logarithms

(۹۱ - داخل)

۲۰۶ اگر $f(x) = \left(\frac{3}{a+2}\right)^x$ ضابطه یک تابع نمایی باشد، مجموعه مقادیر a کدام است؟

(۱) $(-2, +\infty) \cup (1, +\infty)$ (۲) $(-2, 1)$ (۳) $[-2, 2]$

(۴) $\mathbb{R} - (-2, 1)$ (۵) $[24, 4]$ (۶) $[-2, 2]$

۲۰۷ در تابع با ضابطه $f(x) = a \cdot b^x$; $b > 0$ و $f(-2) = \frac{3}{32}$ و $f(0) = \frac{3}{4}$ مقدار $f(-1)$ کدام است؟

(۱) ۸ (۲) ۲۴ (۳) ۱۲ (۴) $2\sqrt{2}$ (۵) $12\sqrt{2}$ (۶) $6\sqrt{2}$

۲۰۸ اگر $\left(\frac{4\sqrt{32}}{2\sqrt{8}}\right)^x = 2^A$ باشد، مقدار A کدام است؟

(۱) $\sqrt{2}$ (۲) $2\sqrt{2}$ (۳) $6\sqrt{2}$

۲۰۹ از معادله $(8\sqrt{2})^{3x} = \frac{8^x}{32}$ مقدار x کدام است؟

(۱) $-\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $-\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$

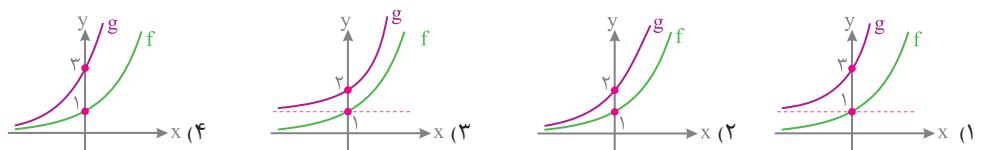
۲۱۰ دو تابع $f(x) = \left(\frac{1}{9}\right)^x$ و $g(x) = 3^{ax+b}$ در نقطه‌ای به طول ۱- متقاطع هستند. اگر $f(2) = g(2)$ باشد، مقدار a کدام است؟

(۱) -3 (۲) -2 (۳) 3 (۴) 1

۲۱۱ نمودار یک تابع به صورت $y = -2 + \left(\frac{1}{3}\right)^{Ax+B}$ را در دو نقطه به طول های ۱ و ۲ قطع می‌کند. $f(x) = -2 + \left(\frac{1}{3}\right)^{Ax+B}$ کدام است؟

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۲۱۲ در کدام گزینه نمودارهای دو تابع $f(x) = 3^x$ و $g(x) = 3^{x+1}$ به درستی رسم شده است؟

33

خرید آنلاین در gajmarket.com

دانشجویی سرچ | ریاضیات تجربی | فصل ۴. لگاریتم و تابع نمایی

PLUS AZMOON

NOTE

تیموثی گورز
متولد ۱۹۶۳

Timothy Gowers

Trigonometric Functions

7

CHAPTER

نسبت‌های مثلثاتی، روابط بین نسبت‌های مثلثاتی

دهم: صفحه ۲۹ تا ۴۶ - یازدهم: صفحه ۷۷ تا ۸۷ - دوازدهم: صفحه ۴۲ تا ۴۳

دهم + یازدهم + دوازدهم

242 اگر مجموع دو زاویه برابر $\frac{5\pi}{12}$ رادیان و تفاضل آنها ۵ درجه باشد، زاویه بزرگ‌تر چند درجه است؟

۳۰° (۲) ۴۰° (۱)

۴۵° (۴) ۳۵° (۳)

243 اگر یک زاویه مرکزی به اندازه $\frac{6}{5}$ rad کمانی به طول ۱۲ سانتی‌متر را روی محیط دایره جدا کند، قطر دایره چند سانتی‌متر است؟

$\frac{1}{3}$ (۲) ۱۰° (۱)

۲۰° (۴) $\frac{2}{3}$ (۳)

244 ناظری به فاصله ۳۵ متری از دیواری ایستاده است که مجسمه‌ای روی آن قرار دارد. اگر ناظر پایین‌ترین و بالاترین قسمت مجسمه را با زاویه‌های ۴۰° و $(\tan 40^\circ = 0.8)$

37

۴۵° رؤیت کند، ارتفاع مجسمه چقدر است؟

۶/۴ (۲) ۶ (۱)

۷/۲ (۴) ۷ (۳)

245 در متوازی‌الاضلاعی دو قطر ۱۲ و ۸ واحد، و زاویه بین دو قطر ۱۳۵ درجه است. مساحت متوازی‌الاضلاع چند برابر $\sqrt{2}$ است؟

۲۴ (۲) ۱۸ (۱)

۳۶ (۴) ۳۲ (۳)

246 در مثلث مقابله، طول ضلع BC کدام است؟

$\sqrt{2} + \sqrt{3}$ (۱)

$\sqrt{2} + \sqrt{6}$ (۳)

247 در دایرهٔ مثلثاتی مقابل مقدار $\tan \theta$ کدام است؟

$-\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)

$-\frac{4}{3}$ (۴) $\frac{4}{3}$ (۳)

کدام گزینه نادرست است؟ **248**

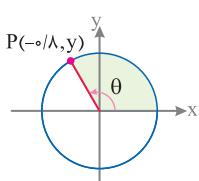
$\sin 55^\circ < \tan 55^\circ$ (۲)

$\cot 15^\circ < \cos 15^\circ$ (۴)

$\sin 14^\circ > \cos 14^\circ$ (۱)

$\cot 30^\circ > \tan 30^\circ$ (۳)

فرزندان در آستانه
جذب آستانه gjajmarket.com

مارتن هایر
متولد ۱۹۷۵

آزمون اول: همسایگی، فرایندهای حدی و محاسبه حد

آزمون دوم: رفع ابهام

آزمون سوم: پیوستگی

آزمون چهارم: حد بینهایت و حد در بینهایت

8

CHAPTER

Limits & Continuity

Martin Hairer

همسایگی، فرایندهای حدی و محاسبه حد

آزمون شانزدهم

بازدهم: صفحه ۵۴ تا ۲۶ - دوازدهم: صفحه ۵۳ تا ۵۴

بازدهم + دوازدهم

289 بازه $\{y \mid y = -x^2 - 1, x \in (-2, 2)\}$ همسایگی محدود عدد ۲ است. مجموعه مقادیر x کدام است؟

$$-2 < x < 2 \quad (1)$$

$$-2 < x < \frac{3}{2} \quad (2)$$

$$-1 < x < 2 \quad (3)$$

$$-\frac{3}{2} < x < 3 \quad (4)$$

290 دامنه تابع $f(x) = \frac{\sqrt{1-x^2}}{x}$ شامل همسایگی محدود کدام نقطه است؟

$$1 \quad (1)$$

$$2 \quad (2)$$

$$3 \quad (3)$$

$$4 \quad (4)$$

291 نمودار تابع f به صورت مقابل است. حاصل کدام یک از حد های زیر موجود است؟

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) \quad (1)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) \quad (2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} f(x) \quad (3)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) \quad (4)$$

292 کدام تابع زیر در $x=0$ حد دارد؟

$$y = x + |x| \quad (1)$$

$$y = x |x| \quad (2)$$

$$y = \frac{x}{|x|} \quad (3)$$

$$y = x - |x| \quad (4)$$

293 تابع با اضابطه $f(x) = [2x]$ در نقطه $x = \frac{1}{2}$ چه وضعیتی دارد؟

(1) حد دارد.

(2) فقط حد راست دارد.

(3) حد چپ و راست نابرابر دارد.

(4) فقط حد چپ دارد.

294 نمودار تابع f به صورت مقابل است. کدام گزینه درست است؟

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} (x+1)f(x) = 3 \quad (1)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} [x]f(x) = 1 \quad (2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x-1) = -1 \quad (3)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} (f(x)-1)^2 = 4 \quad (4)$$

295 اگر تابع $f(x)$ به صورت $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3x + 2 & ; x < 1 \\ x - 1 & ; 1 \leq x < 3 \\ 2x - 5 & ; x \geq 3 \end{cases}$ باشد، کدام گزینه صحیح نیست؟

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0 \quad (1)$$

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 6 \quad (2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 4} f(x) = 3 \quad (3)$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = 1 \quad (4)$$

43

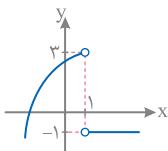
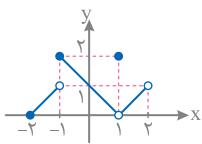
کتاب آشنایی در بازاریابی

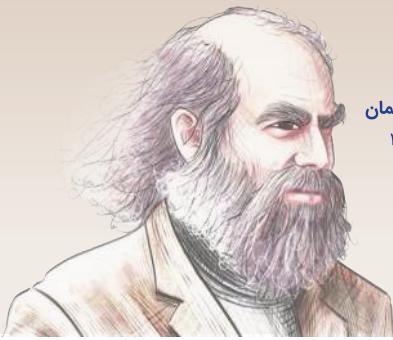
دانشجویی سریع

gajmarket.com

دانشیابی تجربی | فصل ۸ | حد و پیوستگی

گریگوری پرلمان
متولد ۱۹۶۶

آزمون اول: قواعد محاسبه مشتق، خط مماس

آزمون دوم: مشتق پذیری، مشتق چپ و راست و آهنگ تغییر

9

CHAPTER

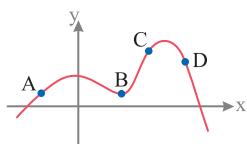
آزمون بیستم

صفحات ۶۶ تا ۷۶ و ۸۲ تا ۸۸

ریاضی دوازدهم

Grigori Perelman

قواعد محاسبه مشتق، خط مماس

با توجه به نمودار تابع f ، کدام رابطه میان شبیه نقاط مشخص شده برقرار است؟ **342**

$m_B < m_A < m_C < m_D$ (۱)

$m_A < m_B < m_D < m_C$ (۲)

$m_A < m_C < m_B < m_D$ (۳)

$m_D < m_B < m_A < m_C$ (۴)

در شکل مقابل حاصل $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h)-f(1)}{h}$ کدام است؟ **343**

۳ (۱)

$\frac{2}{3}$ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۳)

۲ (۴)

اگر $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(4+3h)-f(4-h)}{h}$ باشد، حاصل حد $f'(4) = \frac{3}{2}$ کدام است؟ **344**

۳ (۱)

۱۲ (۴)

۶ (۳)

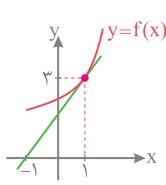
با توجه به نمودار توابع f و g حاصل $(3f+2g)'(1) = 3f'(1)+2g'(1)$ کدام است؟ **345**

۱ (۱)

۲ (۲)

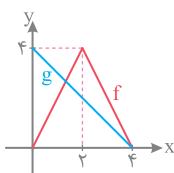
۳ (۳)

۴ (۴)

49

خرید آنلاین در gajimarket.com

(برگرفته از کتاب درسی)

اگر شبیه خط مماس بر منحنی تابع f در نقطه $A(-2, -3)$ برابر $\frac{1}{2}$ باشد، آنگاه مشتق $y = x^{\frac{1}{2}} f(x)$ در $x = -2$ کدام است؟ **346**

۱۰ (۲)

۸ (۱)

۱۴ (۴)

۱۲ (۳)

اگر $f'(2) = 3$ باشد، $f(x) = (3x^{\frac{1}{2}} - 7)(2x - 5)$ کدام است؟ **347**

۱۸ (۲)

-۱۲ (۱)

۳۰ (۴)

۲۴ (۳)

III

IV

V

VI

II

I

مریم میرزاخانی
۱۳۵۶-۱۳۹۶

آزمون: کاربرد مشتق [اکسترمم‌های تابع و بهینه‌سازی]

10 CHAPTER

Maryam Mirzakhani

اکسترمم‌های تابع و بهینه‌سازی

آزمون بیست و دوم

صفحه ۱۰۲ تا ۱۲۰

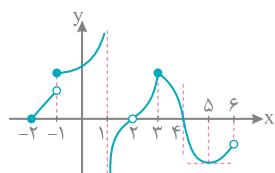
ریاضی دوازدهم

Applications of Derivatives

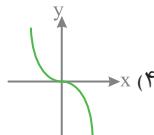

55

خرید آنلاین در gajimarket.com
هزینه جمع‌بندی سفر

(۱) داده

۳۹۵ تابع با ضابطه $f(x) = \frac{x}{1-x}$ در کدام بازه صعودی است؟

- (۱) $(-\infty, -2)$ (۲) $(-2, 0)$ (۳) $(0, 2)$

\mathbb{R}

۳۹۶ تابع با ضابطه $f(x) = mx^3 + 2x^2 + \frac{m}{3}x - 1$ همواره صعودی است. حدود m کدام است؟

- (۱) $[-2, 2]$ (۲) $[2, +\infty)$ (۴) $[-2, 0)$ (۳)

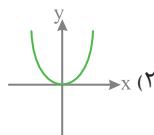
$(-\infty, -2)$

$[2, +\infty)$

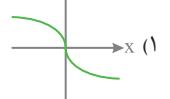
$(-2, 0)$

(۳)

۳۹۷ نمودار تابع $y = x^{\frac{8}{5}} - 4x^{\frac{3}{5}}$ در حوالی مبدأ مختصات چگونه است؟

(۱)

(۲)

(۳)

۳۹۸ نمودار تابع f به صورت مقابل است، مجموعه طول نقاط بحرانی تابع f کدام است؟

- (۱) $\{-2, -1, 2, 3, 4\}$ (۲) $\{-1, 1, 4\}$ (۳) $\{-2, -1, 3, 4, 5\}$ (۴) $\{-1, 3, 4\}$

۳۹۹ نقاط بحرانی تابع با ضابطه $f(x) = |x^3 - 2x|$ رؤوس یک مثلث هستند. مساحت این مثلث کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳)

(۴)

۴۰۰ مجموعه طول نقاط بحرانی تابع با ضابطه $f(x) = (x^2 - 28)\sqrt{x}$ کدام است؟

- (۱) $\{-\sqrt{7}, \sqrt{7}\}$ (۲) $\{-2, 2\}$ (۳) $\{-7, 0, 1\}$ (۴) $\{-2, 0, 2\}$

$\{-\sqrt{7}, \sqrt{7}\}$

$\{-2, 2\}$

$\{-7, 0, 1\}$

$\{-2, 0, 2\}$

(۱)

(۲)

(۳)

(۴)

(۵)

(۶)

(۷)

(۸)

(۹)

(۱۰)

(۱۱)

(۱۲)

(۱۳)

(۱۴)

(۱۵)

(۱۶)

(۱۷)

(۱۸)

(۱۹)

(۲۰)

(۲۱)

(۲۲)

(۲۳)

(۲۴)

(۲۵)

(۲۶)

(۲۷)

(۲۸)

(۲۹)

(۳۰)

(۳۱)

(۳۲)

(۳۳)

(۳۴)

(۳۵)

(۳۶)

(۳۷)

(۳۸)

(۳۹)

(۴۰)

(۴۱)

(۴۲)

(۴۳)

(۴۴)

(۴۵)

(۴۶)

(۴۷)

(۴۸)

(۴۹)

(۵۰)

(۵۱)

(۵۲)

(۵۳)

(۵۴)

(۵۵)

(۵۶)

(۵۷)

(۵۸)

(۵۹)

(۶۰)

(۶۱)

(۶۲)

(۶۳)

(۶۴)

(۶۵)

(۶۶)

(۶۷)

(۶۸)

(۶۹)

(۷۰)

(۷۱)

(۷۲)

(۷۳)

(۷۴)

(۷۵)

(۷۶)

(۷۷)

(۷۸)

(۷۹)

(۸۰)

(۸۱)

(۸۲)

(۸۳)

(۸۴)

(۸۵)

(۸۶)

(۸۷)

(۸۸)

(۸۹)

(۹۰)

(۹۱)

(۹۲)

(۹۳)

(۹۴)

(۹۵)

(۹۶)

(۹۷)

(۹۸)

(۹۹)

(۱۰۰)

(۱۰۱)

(۱۰۲)

(۱۰۳)

(۱۰۴)

(۱۰۵)

(۱۰۶)

(۱۰۷)

(۱۰۸)

(۱۰۹)

(۱۱۰)

(۱۱۱)

(۱۱۲)

(۱۱۳)

(۱۱۴)

(۱۱۵)

(۱۱۶)

(۱۱۷)

(۱۱۸)

(۱۱۹)

(۱۱۱۰)

(۱۱۱۱)

(۱۱۱۲)

(۱۱۱۳)

(۱۱۱۴)

(۱۱۱۵)

(۱۱۱۶)

(۱۱۱۷)

(۱۱۱۸)

(۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۹)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۰)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۲)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۳)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۴)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۵)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۶)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۷)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۸)

(۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۹)

(۱

433 اگر دریک جلسه، سه ردیف صندلی و در هر ردیف ۴ صندلی باشد، آنگاه به چند طریق ۳ دانشآموز سال اول، ۲ دانشآموز سال دوم و ۲ دانشآموز سال سوم می‌توانند روی آن‌ها بنشینند که اولی‌ها در ردیف اول و دومی‌ها در ردیف دوم باشند؟

۸۶۴۰ (۲) ۱۲۰۹۶ (۱)

۹۶۵۴ (۴) ۳۴۵۶ (۳)

434 به چند طریق می‌توان سه مهرهٔ متمایز به رنگ‌های آبی، قرمز و سبز را در ۴ ظرف مختلف قرار داد، به طوری که مهرهٔ آبی در ظرف اول **نمایش** باشد؟

۱۶ (۲) ۴۸ (۱)

۶۴ (۴) ۳۶ (۳)

435 از مجموعه $A = \{a, b, c\}$ به $B = \{1, 2, 3, 4, 5\}$ چند تابع می‌توان نوشت به‌طوری که $f(a) = 1$ و $f(b) \neq 2$ باشد؟

۲۰ (۲) ۲۵ (۱)

۱۲۰ (۴) ۵ (۳)

436 حاصل $\frac{6! + 5! + 4!}{4! 3! 2!}$ کدام است؟

۳ (۲) ۷ (۱)

۵ (۴) ۶ (۳)

437 شش گلدان مختلف را به چند طریق می‌توان در دو کنارهٔ هریک از سه پلهٔ چید به طوری که در هر کناره فقط یک گلدان قرار گیرد؟

۷۲۰ (۱) ۷۲۰ (۲)

۱۲۰ (۴) ۷۲ (۳)

438 با ارقام ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ چند جایگشت ۶ رقمی می‌توان ساخت که ارقام زوج و فرد یک در میان قرار بگیرند؟

۷۲ (۲) ۳۶ (۱)

۱۴۴ (۴) ۷۲۰ (۳)

439 با حروف کلمه «باستان‌شناسی» چند کلمهٔ یازده حرفی ساخته می‌شود که به کلمه «شناسی» ختم شود؟

۱۲۰ (۲) ۲۴۰ (۱)

۳۶۰ (۴) ۷۲۰ (۳)

440 هریک از ارقام ۶، ۵، ۴، ۳، ۲ را در یکی از ۶ خانهٔ هم ردیف قرار می‌دهیم. در چند حالت این ارقام در خانه‌های متواالی و دو رقم فرد در کنار هم قرار می‌گیرند؟

۴۸ (۲) ۷۲۰ (۱)

۱۲۰ (۴) ۹۶ (۳)

441 تعداد جایگشت‌های حروف کلمه «SYSTEM» به طوری که S‌ها کنار هم **نمایش** نباشند؟

۱۸۰ (۲) ۱۲۰ (۱)

۳۶۰ (۴) ۲۴۰ (۳)

442 ۳ فیزیک‌دان و ۲ ریاضی‌دان به چند طریق می‌توانند در یک جلسه سخنرانی کنند به طوری که هیچ دو فیزیک‌دانی متواالیً سخنرانی **نکند**؟

۶ (۲) ۶۰ (۱)

۲۴ (۴) ۱۲ (۳)

443 سارا، دریا، زارا، جاسمین و لئون می‌خواهند در یک صفت سوار اتوبوس شوند. در چند حالت دریا زودتر از لئون و لئون زودتر از زارا سوار می‌شود؟

۱۰ (۲) ۵ (۱)

۴۰ (۴) ۲۰ (۳)

وندلن ورنر
متولد ۱۹۶۸

آزمون اول: مبانی احتمال
آزمون دوم: احتمال شرطی، پیشامدهای مستقل و احتمال کل

12

CHAPTER

Wendelin Werner

مبانی احتمال

صفحه ۱۵۱ تا ۱۴۲

ریاضی دهم

I love gaj

453 سکه‌ای را پرتاب می‌کنیم، اگر «رو» بیاید دو سکه دیگر و اگر «پشت» بیاید، یک تاس می‌اندازیم. فضای نمونه این آزمایش تصادفی چند عضو دارد؟

۱۰ (۱) ۲۴ (۲)

۱۲ (۳) ۱۲ (۴)

454 یک تاس آبی و یک تاس قرمز را پرتاب می‌کنیم. پیشامد این که «تفاصل اعداد ظاهر شده در دو تاس، کم تراز ۲ باشد»، دارای چند عضو است؟

۱) صفر ۸ (۲)

۱۰ (۳) ۱۶ (۴)

455 در پرتاب دو تاس با هم اگر A پیشامد «اعداد رو شده متواالی» و B پیشامد «مجموع اعداد رو شده برابر ۱۱» باشد، پیشامد B - A چند عضو دارد؟

۱۰ (۱) ۹ (۲)

۸ (۳) ۷ (۴)

456 در گیسه‌ای ۵ مهره با شماره‌های ۱ تا ۵ وجود دارد. این مهره‌ها را به طور تصادفی پی‌درپی و بدون جای گذاری از جعبه خارج می‌کنیم. با کدام احتمال

دو مهره با شماره‌های فرد، متوالیاً خارج نمی‌شوند؟

۰/۱۵ (۲) ۰/۱ (۱)

۰/۲ (۴) ۰/۲۵ (۳)

457 هریک از ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ بروی پنج کارت یکسان نوشته شده است. به تصادف سه کارت از آن‌ها را کنار هم قرار می‌دهیم، با کدام احتمال عدد سه رقمی حاصل، مضرب ۳ می‌باشد؟

۰/۴ (۲) ۰/۳ (۱)

۰/۶ (۴) ۰/۵ (۳)

458 در پرتاب یک تاس سالم، احتمال آن که عدد ظاهر شده کم تراز ۳ نباشد یا زوج نباشد، کدام است؟

۱) $\frac{5}{6}$ ۲) $\frac{1}{3}$

۳) $\frac{2}{3}$ ۴) $\frac{1}{2}$

459 دو تاس را با هم می‌اندازیم. احتمال آن که مجموع دو عدد رو شده، مضرب ۴ باشد، کدام است؟

۱) $\frac{1}{3}$ ۲) $\frac{1}{4}$

۳) $\frac{5}{18}$ ۴) $\frac{2}{9}$

(۶۷ - ۹۷)

ولادیمیر درینفلد
متولد ۱۹۵۴

آزمون: هندسه پایه

14

CHAPTER

Vladimir Drinfeld

هندسه پایه

آزمون بیست و هشتم

صفحة ۲۶ تا ۳۰

ریاضی یازدهم

528 فاصله نقطه A تا مرکز دایره‌ای به شعاع $x+1$ برابر با $5 - 3x$ است. اگر نقطه A خارج این دایره باشد، حدود x کدام است؟

$$x \leq 6 \quad (2)$$

$$1 < x < 3 \quad (1)$$

$$1 \leq x < 6 \quad (4)$$

$$x > 6 \quad (3)$$

529 در مربع ABCD به ضلع $\sqrt{2}$ چند نقطه روی محیط موجود دارد که فاصله آن‌ها از قطر AC برابر $1/5$ واحد باشد؟

$$2 \quad (2)$$

(1) هیچ

$$4 \quad (3)$$

(4) بی‌شمار

530 دو نقطه A و B به فاصله $7/5$ واحد از هم قرار دارند. چند نقطه در صفحه وجود دارد که به فاصله $1/5$ واحد از A و به فاصله $2/5$ واحد از B باشد؟

$$2 \quad (2)$$

(1) یک

$$4 \quad (3)$$

(2) چهار

531 پاره خط AB به طول ۱۰ مفروض است. در رسم عمود منصف AB دهانه پرگار را به اندازه $1 - 3a$ باز کرده‌ایم تا به مرکز A و B کمان‌هایی رسم کنیم.

برای این‌که ترسیم به درستی انجام گیرد. حدود a کدام باید باشد؟

$$\frac{1}{3} < a < 2 \quad (1)$$

$$0 < a < 2 \quad (1)$$

$$a > 2 \quad (3)$$

$$a > 2 \quad (3)$$

532 در رسم خط عمود بر یک خط از نقطه‌ای خارج خط، از کدام ترسیم استفاده می‌شود؟

(1) ترسیم خطی موازی یک خط

(2) ترسیم خط عمود بر یک خط از نقطه‌ای واقع بر آن

(3) ترسیم عمود منصف یک پاره خط

(4) ترسیم نیمساز

533 زاویه XOY مطابق شکل مفروض است. اگر OP نیمساز زاویه XOY باشد، اندازه $\angle A$ کدام است؟

$$3 \quad (2)$$

$$2 \quad (1)$$

$$2\sqrt{5} \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

534 چند مثلث دوبه‌دو ناهم‌نهشت به اضلاع ۸، ۱۱، ۱۵ می‌توان رسم کرد؟

$$1 \quad (2)$$

(1) صفر

$$4 \quad (4)$$

$$2 \quad (3)$$

535 نقطه A به فاصله ۸ واحد از خط Δ قرار دارد. چند مثلث متساوی‌الساقین ناهم‌نهشت به رأس A وجود دارد که قاعده آن‌ها منطبق بر خط Δ بوده و مساحت آن‌ها برابر ۴۸ باشد؟

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

$$4 \quad (4)$$

(3) هیچ

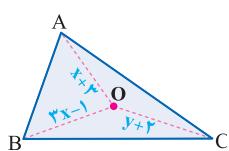
536 در مثلث ABC مطابق شکل، نقطه O روی محل تلاقی عمود منصف‌های اضلاع AB و AC قرار دارد. $x+y$ کدام است؟

$$5/5 \quad (2)$$

$$4/5 \quad (1)$$

$$5 \quad (4)$$

$$6 \quad (3)$$

NOTE

الن گن
متولد ۱۹۴۷

Analytic geometry

Alain Connes

آزمون اول: هندسه تحلیلی

آزمون دوم: مقاطع مخروطی

15

CHAPTER

هندسه تحلیلی

آزمون بیست و نهم

صفحة ۲ تا ۱۰

ریاضی بازدهم

خط d با شیب ۲، محور x ها را در نقطه A به طول ۳ و محور y ها را در نقطه B قطع می‌کند. مساحت مثلث OAB کدام است؟ (O مبدأ مختصات است). **584**

۴ / ۵ (۲)

۳ (۱)

۶ (۴)

۶ (۳)

معادله خطی که از نقطه $(-3, -2)$ موازی خط گذرنده بردو نقطه $(1, 4)$ و $(-1, 5)$ رسم شود، کدام است؟ **585**

$x + 2y = -4$ (۲)

$x + 2y = 4$ (۱)

$2x - y = -4$ (۴)

$2x - y = 4$ (۳)

عرض از مبدأ خط گذرا بر نقطه $(-1, 5)$ و عمود بر خط $y = 2x + 1$ کدام است؟ **586**

۱ / ۵ (۲)

۱ (۱)

۲ / ۵ (۴)

۲ (۳)

(داخل - ۹۵)

76

سه ضلع مثلثی به معادلات $BC: 2y + 3x = 6$ ، $AC: y - 2x = 5$ ، $AB: 2y - x = 3$ از مثلث مفروض کدام است؟ **587**

$9y - 6x = 17$ (۲)

$6y - 4x = 15$ (۱)

$3y + 2x = 9$ (۴)

$3y - 2x = 7$ (۳)

به ازای کدام مقدار a نقاط $C(2-a, 1)$ ، $B(a, 5)$ ، $A(2, 4)$ در یک راستا قرار می‌گیرند؟ **588**

۲ (۲)

۱ (۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

اگر نقاط $A(2, 4)$ و $B(-1, 8)$ دو رأس مجاور یک مربع باشند، مساحت این مربع کدام است؟ **589**

۲۰ (۲)

۱۶ (۱)

۲۵ (۴)

۲۴ (۳)

نقاط $A(-1, 0)$ ، $B(3, 5)$ ، $C(4, -4)$ سه رأس یک مثلث هستند. نوع مثلث کدام است؟ **590**

۱) متساوی الساقین

۲) متساوی الاضلاع

۳) قائم الزاویه و متساوی الساقین

۴) قائم الزاویه

اضلاع مثلثی، منطبق بر سه خط به معادلات $y = -2x + 2$ ، $y = x + 1$ ، $x + y = 0$ هستند. مساحت مثلث کدام است؟ **591**

$\frac{25}{6}$ (۲)

$\frac{7}{6}$ (۱)

$\frac{25}{12}$ (۴)

$\frac{7}{12}$ (۳)

خوب آنلاین در
gajmarket.com
۹۰٪ جمیع پذیرش

ریاضیات تجربی | فصل ۱۵۰ هندسه تحلیلی

NOTE

۶ مجموعه مرجع به صورت $U = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ است، پس:

$$B' = U - B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\} - \{4, 5, 6, 7\} = \{1, 2, 3, 8, 9\}$$

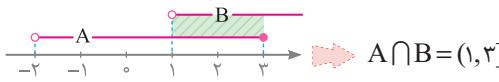
بنابراین مجموعه $B' - A$ برابر است با:

$$B' - A = \{1, 2, 3, 8, 9\} - \{1, 2, 3, 4, 5\} = \{8, 9\}$$

پس متمم مجموعه $B' - A$ به صورت $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$ است که **اعداد**.

۷ نمایش بازه‌ای مجموعه B به صورت $B = (1, +\infty)$ است. چون می‌دانیم

$A \cap B$ را مشخص می‌کنیم:

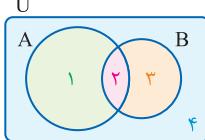

متتم مجموعه $A \cap B$ به صورت $(-\infty, 1] \cup (3, +\infty)$ است، پس:

$$A' \cup B' = (A \cap B)' = (-\infty, 1] \cup (3, +\infty)$$

۸ نمودارون را برای دو مجموعه A و B رسم

می‌کنیم و ناحیه‌ها را شماره‌گذاری می‌کنیم:

$$(A - B) - (B \cap A') = (\{1, 2\} - \{2, 3\}) - (\{2, 3\} \cap \{3, 4\}) = \{1\}$$

با توجه به نمودار، ناحیه $\{1\}$ مجموعه $A - B$ را نشان می‌دهد.

۹ برای به دست آوردن تعداد اعضای اجتماع دو مجموعه A و B ، به

تعداد اعضای **اشترک آن‌ها** نیاز داریم. بنابراین خواهیم داشت:

$$n(A - B) = n(A) - n(A \cap B) \Rightarrow 2 = 4 - n(A \cap B) \Rightarrow n(A \cap B) = 1$$

بنابراین $n(A \cup B)$ برابر است با:

$$n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 4 + 7 - 1 = 10$$

۱۰ می‌دانیم $n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B)$ است، بنابراین

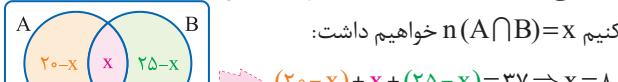
هنگامی $n(A \cup B) = n(A) + n(B) - n(A \cap B) = 0$ باشد، یعنی دو مجموعه جدا از هم باشند.

۱۱ ابتدا تعداد اعضوهای مجموعه B را به دست می‌آوریم:

$$n(B) = n(U) - n(B') \Rightarrow n(B) = 80 - 55 = 25$$

$$n(U) = 80$$

از طرفی $n(A \cup B) = 37$ است، حال اگر فرض

کنیم $n(A \cap B) = x$ خواهیم داشت:

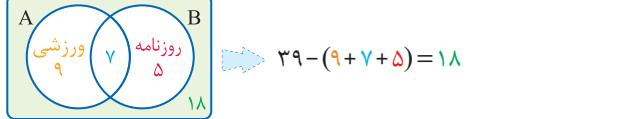
$$(20-x) + x + (25-x) = 37 \Rightarrow x = 8$$

بنابراین تعداد اعضایی که فقط در مجموعه B هستند، برابر است با:

$$25 - x = 25 - 8 = 17$$

۱۲ مطابق نمودار و روبه رو تعداد افرادی که **عضو هیچ یک از گروه‌های**

روزنامه‌دیواری و ورزشی نیستند برابر است با:

$$39 - (9 + 7 + 5) = 18$$

۱ بررسی گزینه‌ها:

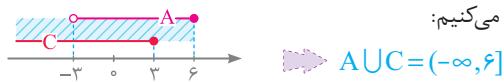
۱ هیچ عددی وجود ندارد که هم طبیعی باشد و هم گنج، پس:

۲ از آن جایی که $\mathbb{Z} \subseteq \mathbb{Q}$ ، درنتیجه:

۳ چون $\mathbb{Z} \subseteq \mathbb{Q}$ درنتیجه $\emptyset \subseteq \mathbb{Q}$ ، پس

۴ می‌دانیم $\mathbb{W} \subseteq \mathbb{Q}$ ولی $\mathbb{R} - \mathbb{Q}' = \mathbb{Q}$ نیست، بلکه

۲ با استفاده از نمایش هندسی، مجموعه‌های $A \cup C$ و $B \cap D$ را روی محور مشخص می‌کنیم:

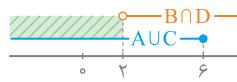

$$A \cup C = (-\infty, 6]$$

$$B \cap D = (2, 8]$$

حال مجموعه $(A \cup C) - (B \cap D)$ را مشخص می‌کنیم:

$$(A \cup C) - (B \cap D) = (-\infty, 2]$$

۳ بررسی گزینه‌ها:

۱ این مجموعه به صورت $\{1, 2, 3, 4, \dots\}$ است که نامتناهی است.

۲ با تغییر مقدار ارتفاع و قاعده، بی‌شمار مثلث با مساحت ۶ می‌توان ساخت.

۳ در بازه $(1, 2)$ بی‌شمار عدد گویا وجود دارد.

۴ مجموعه اعداد طبیعی که عدد ۱۰ بر آن‌ها بخش‌پذیر باشد، به صورت زیر است. پس این مجموعه، متناهی است.

۲ ابتدا مجموعه‌های A و B را با اعضا مشخص می‌کنیم:

$$A = \{1, 3, 5, 7, 9, \dots\}, B = \{2, 3, 5, 7, 11, \dots\}$$

حال به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

۱ $A - B = \{1, 9, 15, 21, \dots\}$ نامتناهی و غیرتنهی

۲ $B - A = \{2\}$ متناهی و غیرتنهی

۳ $A \cap B = \{3, 5, 7, 11, \dots\}$ نامتناهی و غیرتنهی

۴ $A - (A \cup B) = \emptyset$ تنهی

۵ بررسی گزینه‌ها:

۱ در این حالت مجموعه A می‌تواند **نامتناهی** یا **متناهی** باشد:

$$A \cup B = \{0, 1, 2, \dots\}, B = \{1, 2, 3, \dots\} \quad \begin{cases} A_1 = \{0, 2, 4, \dots\} \\ A_2 = \{0\} \end{cases}$$

۲ در این حالت مجموعه $A \cap B$ می‌تواند **نامتناهی** یا **متناهی** باشد:

$$A_1 = \{0, 1, 2, \dots\}, B_1 = \{1, 2, 3, \dots\} \quad A_1 \cap B_1 = \{1, 2, \dots\}$$

$$A_2 = \{0, 1, 2, \dots\}, B_2 = \{\dots, -2, -1, 0\} \quad A_2 \cap B_2 = \{\}$$

۳ اگر A نامتناهی باشد، A' می‌تواند **نامتناهی** یا **متناهی** باشد:

$$A_1 = \{1, 3, 5, \dots\} \Rightarrow A'_1 = \{2, 4, 6, \dots\}$$

$$A_2 = \{2, 3, 4, \dots\} \Rightarrow A'_2 = \{1\}$$

۴ اگر A متناهی باشد، B نامتناهی باشد، مجموعه $A - B$ نامتناهی است.

اتحاد مکعب مجموع و تفاضل دو جمله‌ای به صورت زیر است:

$$1 \quad (a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$2 \quad (a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

48 در جمله‌های x^4 و $8x$ از X و در جمله‌های $-3x^3$ و -24 از -3 :

$$x^4 - 3x^3 + 8x - 24 = x(x^3 + 8) - 3(x^3 + 8)$$

$$= (x-3)(x^3 + 8) = (x-3)(x+2)(x^2 - 2x + 4)$$

اتحادهای زیر به اتحاد چاق و لاغر معروف هستند:

$$1 \quad a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$2 \quad a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2)$$

49 در هریک از پرانتزها مخرج مشترک می‌گیریم:

$$(x + \frac{2}{x-3})(1 - \frac{1}{x-2}) = (\frac{x^2 - 3x + 2}{x-3})(\frac{x-3}{x-2}) = \frac{(x-1)(x-2)}{x-2} = x-1$$

50 کافیست مخرج مشترک بگیریم و صورت کسر را ساده کنیم:

$$\frac{2x^2 - x}{4x^2 - 1} + \frac{x-1}{2x+1} - \frac{2x+1}{2x-1} = \frac{2x^2 - x + (x-1)(2x-1) - (2x+1)(2x+1)}{4x^2 - 1}$$

$$= \frac{2x^2 - x + 2x^2 - 3x + 1 - 4x^2 - 4x - 1}{4x^2 - 1} = \frac{-4x}{4x^2 - 1} \Rightarrow P(x) = -4x$$

51 می‌دانیم $\sqrt{2\sqrt{2}} = \sqrt{2} = \sqrt{2\sqrt{2}}$ است، پس اگر عبارت داده شده را

فرض کنیم با مربع کردن آن خواهیم داشت:

$$A = (\sqrt{2-\sqrt{3}} + \sqrt{2+\sqrt{3}}) \times \sqrt{2} \Rightarrow A^2 = (\sqrt{2-\sqrt{3}} + \sqrt{2+\sqrt{3}})^2 \times 2$$

$$\Rightarrow A^2 = (2-\sqrt{3} + 2+\sqrt{3} + 2\sqrt{(2-\sqrt{3})(2+\sqrt{3})}) \times 2$$

$$\Rightarrow A^2 = (4+2\sqrt{4-3}) \times 2 = (4+2) \times 2 = 12 \Rightarrow A = \sqrt{12} = 2\sqrt{3}$$

52 می‌دانیم $10\sqrt{3} = 2\sqrt{3 \times 5^2} = 2\sqrt{75}$ ، پس داریم:

$$\sqrt{28+10\sqrt{3}} + \sqrt{28-10\sqrt{3}} = \sqrt{28+2\sqrt{75}} + \sqrt{28-2\sqrt{75}}$$

$$= \sqrt{(\sqrt{25}+\sqrt{3})^2} + \sqrt{(\sqrt{25}-\sqrt{3})^2} = |\underline{\sqrt{3}}| + |\underline{\sqrt{3}}|$$

$$= \underline{\delta + \sqrt{3}} + \underline{\delta - \sqrt{3}} = 10.$$

53 مخرج کسر را گویا می‌کنیم و خواهیم داشت:

$$\frac{2}{2+\sqrt{6}} \times \frac{2-\sqrt{6}}{2-\sqrt{6}} + (2\sqrt{3}-2\sqrt{2})(\sqrt{3}+\sqrt{2})$$

$$= \frac{2(2-\sqrt{6})}{4-6} + 6 - \sqrt{6} - 6 = \frac{2(2-\sqrt{6})}{-2} - \sqrt{6} = \sqrt{6} - 2 - \sqrt{6} = -2$$

54 مخرج کسر اول را گویا می‌کنیم و خواهیم داشت:

$$\frac{2}{3-\sqrt{7}} \times \frac{3+\sqrt{7}}{3+\sqrt{7}} + \sqrt{(2-\sqrt{7})^2} - \sqrt{4 \times 2} + \frac{\sqrt{4 \times 2}}{\sqrt{2}}$$

$$= \frac{2(3+\sqrt{7})}{9-7} + |\underline{2-\sqrt{7}}| - 2\sqrt{2} + \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2}}$$

$$= 3 + \sqrt{7} + \sqrt{7} - 2 - 2\sqrt{2} + 2 = 3$$

41 همهٔ اعداد را ساده و به عامل‌های اول تجزیه می‌کنیم:

$$(0/25)^4 \times (\frac{3}{4})^{-3} \times 6^4 = (\frac{1}{4})^4 \times (\frac{3^{-3}}{4^{-3}}) \times (2^4 \times 3^4)$$

$$= \frac{1}{2^8} \times \frac{3^{-3}}{2^{-6}} \times 2^4 \times 3^4 = \frac{3 \times 2^4}{2^2} = 3 \times 2^2 = 12$$

42 اعداد زیر را دیکال‌ها را باز می‌کنیم:

$$A = \frac{2}{3} \sqrt{18} + 2\sqrt{27} - \sqrt{108} + 0/3 \sqrt{200}$$

حال اعداد مربع کامل را از زیر را دیکال خارج می‌کنیم:

$$A = \frac{2}{3} \times \cancel{\sqrt{2}} + \cancel{6\sqrt{3}} - \cancel{6\sqrt{3}} + 3\sqrt{2} = 5\sqrt{2}$$

$$\Rightarrow A^2 = (5\sqrt{2})^2 = 25 \times 2 = 50.$$

43 می‌دانیم $\sqrt[4]{\sqrt[4]{2\sqrt{6}}} = \sqrt[4]{\sqrt[4]{2^4 \times 6}} = \sqrt[4]{2^5 \times 3}$: حال همهٔ اعداد زیر

$$\text{رادیکال را به عامل‌های اول تجزیه می‌کنیم: } \sqrt[4]{12} \times \sqrt[4]{54} \times \sqrt[4]{2\sqrt{6}} = \sqrt[4]{3 \times 2^3} \times \sqrt[4]{2 \times 3^3} \times \sqrt[4]{2^5 \times 3}$$

چون فرجه را دیکال‌ها متفاوت است، همهٔ فرجه‌ها را به ک.م. اعداد ۱۲، ۴، ۶ یعنی

۱۲ تبدیل می‌کنیم:

$$\sqrt[4]{3 \times 2^3} \times \sqrt[4]{2 \times 3^3} \times \sqrt[4]{2^5 \times 3} = \sqrt[4]{3^2 \times 2^4} \times \sqrt[4]{2^2 \times 3^3} \times \sqrt[4]{2^5 \times 3}$$

$$= \sqrt[4]{2^{12} \times 3^{12}} = \sqrt[4]{6^{12}} = 6$$

44 همهٔ اعداد زیر را دیکال را به عامل‌های اول تجزیه می‌کنیم:

$$A = \sqrt[5]{4\sqrt{16}} \times (\frac{1}{\sqrt[4]{2}})^{-\frac{1}{3}} = \sqrt[5]{2\sqrt[4]{2\sqrt{2}}} \times 2^{\frac{1}{3}} = \sqrt[5]{2^2 \times 2^{\frac{1}{2}}} \times 2^{\frac{1}{3}}$$

$$= \sqrt[5]{2^{\frac{1}{2}}} \times 2^{\frac{1}{3}} = \frac{1}{2^{\frac{1}{5}}} \times 2^{\frac{1}{3}} = 2^{\frac{2}{5}} \times 2^{\frac{1}{3}} = 2^{\frac{11}{15}} = 4$$

$$\Rightarrow (2A)^{-\frac{1}{3}} = 8^{-\frac{1}{3}} = (2^3)^{-\frac{1}{3}} = 2^{-1} = \frac{1}{2} = 0/5$$

45 با استفاده از اتحاد مربع دو جمله‌ای خواهیم داشت:

$$(x+3y^2)^2 - (x-3y^2)^2 = (x^2 + 6xy^2 + 9y^4) - (x^2 - 6xy^2 + 9y^4)$$

$$= 12xy^2 = 12 \times \frac{4}{3} = 16$$

اتحاد مربع مجموع و تفاضل دو جمله‌ای به صورت زیر است:

$$1 \quad (a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2 \quad 2 \quad (a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

46 طرفین تساوی داده شده را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$2x + \frac{5}{x} = 9 \xrightarrow{\text{توان ۲}} (2x + \frac{5}{x})^2 = 81 \Rightarrow 4x^2 + \frac{25}{x^2} + 2(2x)(\frac{5}{x}) = 81$$

$$\Rightarrow 4x^2 + \frac{25}{x^2} + 20 = 81 \Rightarrow 4x^2 + \frac{25}{x^2} = 61$$

با استفاده از اتحادهای **مربع و مکعب** دو جمله‌ای داریم:

$$A = (x^2 - 6x^2 + 12x - 8)(\frac{x}{x^2 - 4x + 4} - \frac{1}{x-2})$$

$$= (x-2)(\frac{x}{(x-2)^2} - \frac{1}{x-2}) = x(x-2) - (x-2)^2$$

$$= (x-2)(x-(x-2)) = (x-2) \times 2 \Rightarrow \frac{x-2}{A} = \frac{2}{2(x-2)} = \frac{1}{2}$$

73 چون $x = 3$ جواب معادله است، پس در معادله صدق می‌کند:

$$\frac{x-2}{ax-5} = \frac{a+2}{x-1} - 1 \Rightarrow \frac{1}{3a-5} = \frac{a+2}{2} - 1 \Rightarrow \frac{1}{3a-5} = \frac{a}{2}$$

$3a^2 - 5a = 2 \Rightarrow 3a^2 - 5a - 2 = 0$

برای راحت‌تر تجزیه کردن عبارت $3a^2 - 5a - 2 = 0$ ، عدد ۳ را در ۲ ضرب می‌کنیم:

$$3a^2 - 5a - 2 = 0 \Rightarrow a^2 - 5a - 6 = 0 \Rightarrow (a+1)(a-\frac{6}{3}) = 0 \Rightarrow a = -\frac{1}{3}, 2$$

با فرض $\frac{3x}{x-1} = t$ معادله به صورت $3t + \frac{1}{t} = 3$ در می‌آید:

$$2t + \frac{1}{t} = 3 \Rightarrow 2t^2 - 3t + 1 = 0 \Rightarrow t = 1, t = \frac{1}{2}$$

1 $\frac{3x}{x-1} = 1 \Rightarrow 3x = x-1 \Rightarrow 2x = -1 \Rightarrow x = -\frac{1}{2}$

2 $\frac{3x}{x-1} = \frac{1}{2} \Rightarrow 6x = x-1 \Rightarrow 5x = -1 \Rightarrow x = -\frac{1}{5}$

75 اگر بهروز کل کار را در x ساعت انجام دهد، پس در هر ساعت $\frac{1}{x}$ کار

را انجام می‌دهد. حال چون بهروز کار را ۹ ساعت زودتر از فرهاد انجام می‌دهد، پس فرهاد کل کار را در $x+9$ ساعت انجام می‌دهد، پس در هر ساعت $\frac{1}{x+9}$ کار را انجام می‌دهد. از طرفی اگر هر دو با هم کار کنند، این کار در ۲۰ ساعت

انجام می‌شود، پس:

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{x+9} = \frac{1}{20} \Rightarrow \frac{(x+9)+x}{x(x+9)} = \frac{1}{20} \Rightarrow \frac{2x+9}{x^2+9x} = \frac{1}{20}$$

$$x^2 + 9x = 40x + 180 \Rightarrow x^2 - 31x - 180 = 0 \Rightarrow x = 26, x = -5$$

76 اگر سرعت آب برابر ۷ باشد، هنگامی که قایق در **جهت آب** حرکت می‌کند

سرعت آن برابر $100+7$ و هنگامی که در **خلاف جهت آب** حرکت می‌کند، سرعتش

برابر $100-7$ می‌شود. حال از آن جایی که اختلاف زمان رفت و برگشت ۵ دقیقه

است، پس:

$$\frac{1200}{100-7} - \frac{1200}{100+7} = 5 \Rightarrow \frac{240}{100-7} - \frac{240}{100+7} = 1 \Rightarrow \frac{\text{جایگذاری}}{\text{گزینهها}} = 7 = 20$$

سرعت متوسط برابر است با جایه‌جایی تقسیم بزمان سپری شده است
 $\Delta t = \frac{\Delta x}{v_{av}}$. بنابراین خواهیم داشت:

77 وزن خالص ماده حل شده در هر حالت را به دست می‌آوریم:

$$\frac{\text{وزن ماده حل شده}}{11} = \frac{40}{100} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}$$

$$\frac{\text{وزن ماده حل شده}}{4} = \frac{7}{100} = \frac{7}{8}$$

حال با مخلوط کردن رنگ‌ها، $15 = 11 + 4$ کیلوگرم رنگ ایجاد می‌شود.

می‌خواهیم غلظت محلول را به ۵۰ درصد برسانیم. اگر فرض کنیم x کیلوگرم

از محلول تبخیر می‌شود؛ پس خواهیم داشت:

$$\frac{\text{وزن ماده حل شده}}{\text{وزن کل}} = \frac{50}{100} \Rightarrow \frac{4/10 + 7/8}{15-x} = \frac{50}{100} \Rightarrow \frac{7/2}{15-x} = \frac{1}{2}$$

$$15-x = 14/4 \Rightarrow x = 1/6$$

68 عبارت $[x] + [-x]$ به ازای تمام اعداد صحیح برابر صفر و به ازای تمام اعداد غیر صحیح برابر ۱ است. از آن جایی که این عبارت زیر را دیگر قرار ندارد پس دامنه تابع f برابر اعداد صحیح است. یعنی $D_f = \mathbb{Z}$.

69 ابتدا بازه X را مشخص می‌کنیم:

$$[x-2] = 1 \Rightarrow [x] - 2 = 1 \Rightarrow [x] = 3 \Rightarrow 3 \leq x < 4$$

در بازه $3 \leq x < 4$ ضابطه f برابر است با:

$$f(x) = |x-3| - |x-4| = (x-3) + (x-4) = 2x - 7$$

حال نقاط تلاقی f و g را در بازه $(3, 4)$ مشخص می‌کنیم:

$$g(x) = f(x) \Rightarrow 2x^2 + x - 17 = 2x - 7 \Rightarrow 2x^2 - x - 10 = 0$$

$(2x-5)(x+2) = 0 \Rightarrow x = -2, x = \frac{5}{2}$

باتوجه به بازه X ، جواب‌های به دست آمده قابل قبول نیستند.

70 برای تجزیه عبارت‌های درجه ۲ که ضریب x^2 عددی غیریک است، می‌توان ضریب x^2 را در عدد ثابت ضرب کرد و پس از تجزیه آن، ضریب x^2 را یک بار در یکی از پرانتزها، در x ضرب کرده و در پرانتز دیگر، عدد ثابت را بآن تقسیم کنیم تا تجزیه عبارت اولیه به دست آید.

$$2x^2 - x - 10 = 0 \Rightarrow x^2 - x - 5 = 0 \Rightarrow (2x-5)(x+\frac{5}{2}) = 0$$

70 ابتدا مخرج مشترک می‌گیریم و سپس با تجزیه، ریشه‌ها را می‌یابیم:

$$\frac{x}{2-x} + \frac{2}{x} = -\frac{3}{2} \Rightarrow \frac{x^2 + 2(2-x)}{(2-x)x} = -\frac{3}{2} \Rightarrow \frac{x^2 - 2x + 4}{2x - x^2} = -\frac{3}{2}$$

$$2x^2 - 4x + 8 = -6x + 3x^2 \Rightarrow x^2 - 2x - 8 = 0 \Rightarrow x = 4, -2$$

هیچ یک از دو جواب فوق، مخرج کسرها را صفر نمی‌کنند، پس جواب‌های این معادله $x = 4$ و $x = -2$ هستند.

71 در طرف اول معادله مخرج مشترک می‌گیریم:

$$x + \frac{2x-1}{x-4} = -2 \Rightarrow \frac{x(x-4) + 2x-1}{x-4} = -2 \Rightarrow \frac{x^2 - 2x - 1}{x-4} = -2$$

$$\text{طرفین} \times \text{مخرج} \rightarrow x^2 - 2x - 1 = -2x + 8 \Rightarrow x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3$$

72 در سمت اول معادله مخرج مشترک می‌گیریم:

$$\frac{2x}{x^2-1} + \frac{2}{x+1} = \frac{2-x}{x^2-x} \Rightarrow \frac{2x+2(x-1)}{(x-1)(x+1)} = \frac{2-x}{x(x-1)}$$

با شرط $x \neq -1$ عبارت $(x-1)$ را از مخرج کسرها حذف می‌کنیم:

$$\frac{4x-2}{x+1} = \frac{2-x}{x} \Rightarrow 4x^2 - 2x = -x^2 + x + 2 \Rightarrow 5x^2 - 3x - 2 = 0$$

با توجه به این که مجموع ضرایب در این معادله صفر است، یکی از ریشه‌ها ۱ و $x = 1, x = \frac{-2}{5}$ است. یعنی:

1 در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ باشد. آن‌گاه یکی از ریشه‌ها برابر و ریشه دیگر $\frac{c}{a}$ است.

2 باشد. آن‌گاه یکی از ریشه‌ها برابر $-$ و ریشه دیگر $\frac{c}{a}$ است.

برای این‌که نمودار سهمی $y = ax^2 + (a+3)x - 1$ محور x را در

دو نقطه به طول منفی قطع کند، باید معادله $ax^2 + (a+3)x - 1 = 0$ دو

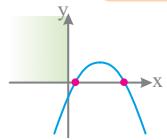
ریشه منفی داشته باشد، پس:

$$\Delta > 0 \Rightarrow (a+3)^2 - 4a(-1) > 0 \Rightarrow a^2 + 10a + 9 > 0 \Rightarrow \begin{cases} a < -9 \\ (a+1)(a+9) > 0 \end{cases}$$

$$S < 0 \Rightarrow -\frac{a+3}{a} < 0 \Rightarrow \frac{a+3}{a} > 0 \Rightarrow \begin{cases} a < -3 \\ a > 0 \end{cases}$$

$$P > 0 \Rightarrow \frac{-1}{a} > 0 \Rightarrow \frac{1}{a} < 0 \Rightarrow a < 0.$$

بنابراین اشتراک بازه‌های به دست آمده برابر بازه $(-\infty, -3)$ است.

چون می‌خواهیم سهمی فقط از ناحیه

دوم عبور نکند، باید به صورت مقابل باشد:

$$1 a < 0 \Rightarrow -1 < 0 \checkmark$$

$$2 \Delta > 0 \Rightarrow (m-2)^2 - 4(-1)(-4) > 0 \Rightarrow m^2 - 4m - 12 > 0 \Rightarrow \begin{cases} m < -2 \\ (m-6)(m+2) > 0 \end{cases}$$

$$3 P \geq 0 \Rightarrow \frac{c}{a} = \frac{-4}{-1} = 4 > 0 \checkmark$$

$$4 S > 0 \Rightarrow -\frac{b}{a} = -\frac{m-2}{-1} > 0 \Rightarrow m-2 > 0 \Rightarrow m > 2$$

بنابراین اشتراک بازه‌های به دست آمده از ۱ و ۴ برابر است با:

چون منحنی محور x را در هر دو طرف مبدأ مختصات قطع

می‌کند، پس دارای یک ریشه حقیقی مثبت و یک ریشه حقیقی منفی است.

پس حاصل ضرب ریشه‌ها منفی است:

$$P = \frac{c}{a} = \frac{1-m}{m+2} < 0 \Rightarrow \begin{array}{c|ccc} m & -2 & 1 \\ \hline 1-m & - & + & - \end{array} \Rightarrow \begin{cases} m > 1 \\ m < -2 \end{cases}$$

ممکن بود طراح به جای این که بگوید «منحنی محور x را در هر دو طرف مبدأ مختصات قطع می‌کند». سؤال را به شکل «منحنی از هر چهار ناحیه محورهای مختصات می‌گذرد». مطرح کند.

برای این‌که سهمی همواره پایین محور x را باشد، باید داشته باشیم:

$$1 \Delta < 0 : (2(m-3))^2 - 4(1-m)(-1) < 0 \Rightarrow 4(m-3)^2 - 4(m-1) < 0$$

$$(m-3)^2 - (m-1) < 0 \Rightarrow m^2 - 6m + 9 - m + 1 < 0$$

$$m^2 - 7m + 10 < 0 \Rightarrow (m-2)(m-5) < 0 \Rightarrow 2 < m < 5$$

$$2 a < 0 : 1-m < 0 \Rightarrow 1 < m$$

از اشتراک جواب‌های به دست آمده از ۱ و ۲ داریم:

۳ $m < 5$ برای این‌که نمودار تابع درجه دوم بالای محور x را و مماس بر آن

باشد، باید ضریب x^2 مثبت و Δ برابر صفر باشد:

$$1 a-2 > 0 \Rightarrow a > 2$$

۲ $\Delta = 0 \Rightarrow (-3)^2 - 4(a-2)(a+2) = 0 \Rightarrow 9 - 4(a^2 - 4) = 0$

$$-4a^2 + 16 + 9 = 0 \Rightarrow 4a^2 = 25 \Rightarrow a^2 = \frac{25}{4} \Rightarrow a = \frac{5}{2}, -\frac{5}{2}$$

فقط $a = \frac{5}{2}$ قابل قبول است، زیرا به ازای $a = -\frac{5}{2}$ ضریب x^2 منفی می‌شود.

۱۰۶ با توجه به نمودار داده شده، علامت a, b, c, Δ به صورت زیراست:

۱ دهانه سهمی رو به پایین باز شده است، پس: $a < 0$.

۲ محل برخورد با محور z ها منفی است، پس: $c < 0$.

۳ شیب نمودار در نقطه $(c, 0)$ مثبت است، پس: $b > 0$.

۴ سهمی محور x را در دو نقطه قطع کرده، پس: $\Delta > 0$.

۱۰۷ می‌دانیم طول رأس سهمی به معادله $f(x) = ax^2 + bx + c$ از

رابطه $x_s = -\frac{b}{2a}$ به دست می‌آید. از آن جایی که طول رأس سهمی برابر ۱ است،

$$x_s = -\frac{b}{2a} = 1 \Rightarrow \frac{a}{4} = 1 \Rightarrow a = 4$$

از طرفی منحنی محور x را در نقطه‌ای با طول ۱-قطع می‌کند، پس:

$$0 = -2(-1)^2 + 4(-1) + b \Rightarrow 0 = -6 + b \Rightarrow b = 6$$

۱۰۸ چون تابع درجه دوم $y = (a-1)x^2 + x + 3$ نسبت به خط $x = 2$ متقارن است، پس طول رأس سهمی برابر ۲ است:

$$x_s = 2 \Rightarrow -\frac{1}{2(a-1)} = 2 \Rightarrow 4(a-1) = -1 \Rightarrow a-1 = -\frac{1}{4}$$

پس معادله درجه دوم به صورت $y = -\frac{1}{4}x^2 + x + 3 = 0$ است. حال محل‌های

برخورد منحنی با محور x را به دست می‌آوریم:

$$y = 0 \Rightarrow -\frac{1}{4}x^2 + x + 3 = 0 \Rightarrow x^2 - 4x - 12 = 0 \Rightarrow x_1 = 6, x_2 = -2$$

۱۰۹ یک ضلع زمین که به رودخانه مجاور است، نیاز به طناب‌کشی ندارد.

پس با توجه به شکل $y = 88 - \frac{x}{2}$ و در نتیجه $y = 88 - x$ است. بنابراین

مساحت زمین برابر است با:

$$S = xy = x \left(\frac{88-x}{2} \right) = 44x - \frac{x^2}{2}$$

بیشترین مساحت زمین، برابر عرض رأس سهمی $S = 44x - \frac{x^2}{2}$ است:

$$-\frac{\Delta}{4a} = -\frac{b^2 - 4ac}{4a} = -\frac{(44)^2 - 4(-\frac{1}{2})(0)}{4(-\frac{1}{2})} = 968$$

۱۱۰ می‌دانیم اگر نمودار سهمی محور x را در نقاط α و β قطع کند،

برای مشخص کردن ضابطه سهمی، آن را به صورت $y = k(x-\alpha)(x-\beta)$ در

نظر می‌گیریم و به کمک عرض از مبدأ یا هر نقطه دیگری از سهمی، مقدار k را

به دست می‌آوریم. چون نمودار سهمی در نقطه‌های ۱ و ۳ با محور x برخورد

کرده، پس ضابطه سهمی به صورت $y = k(x-1)(x-3)$ است. حال با توجه

به این‌که نمودار، محور z ها را در نقطه ۶ قطع کرده است، بنابراین نقطه

$6 = k(0-1)(0-3) \Rightarrow 6 = 3k \Rightarrow k = 2$ روی سهمی است:

پس ضابطه سهمی به صورت $y = 2(x-1)(x-3)$ است:

$$y = 2(x-1)(x-3) = 2(x^2 - 4x + 3) = 2x^2 - 8x + 6$$

$$a - b + c = (2) - (-8) + (6) = 16$$

۱۵۶ با توجه به شکل، نمودار تابع $f+g$ از دو نقطه $(0, 8)$ و $(-3, 0)$ می‌گذرد، پس:

$$1 (f+g)(0) = 8 \Rightarrow f(0) + g(0) = 8 \Rightarrow (2(0) + \sqrt{0+4}) + g(0) = 8$$

$$\rightarrow 2 + g(0) = 8 \Rightarrow g(0) = 6$$

$$2 (f+g)(-3) = 0 \Rightarrow f(-3) + g(-3) = 0 \Rightarrow (-6 + \sqrt{-3+4}) + g(-3) = 0$$

$$\rightarrow -6 + g(-3) = 0 \Rightarrow g(-3) = 6$$

$$\frac{g(0)}{g(-3)} = \frac{6}{5} = \frac{1}{2}$$

بنابراین حاصل عبارت خواسته شده برابر است با:

برای بدست آوردن $f(\sqrt{3})$ ابتدا $f(-\frac{1}{3})$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f(\sqrt{3}) = (\sqrt{3})^2 - 2[\sqrt{3}] = 3 - 2(1) = 1$$

$$f(-\frac{1}{3}f(\sqrt{3})) = f(-\frac{1}{3} \times 1) = (-\frac{1}{3})^2 - 2[-\frac{1}{3}] = \frac{1}{9} - 2(-1) = \frac{9}{4}$$

ابتدا $g(f(a)) = 5$ را با فلش نمایش می‌دهیم:

$$a \xrightarrow{f} \textcircled{1} \xrightarrow{g} \textcircled{5} \quad (a, \textcircled{1}) \in f, (\textcircled{1}, \textcircled{5}) \in g$$

حال چون زوج مرتب $(4, 5)$ در تابع g وجود دارد، پس $\textcircled{5} = 6$ بوده و در نتیجه $f(a) = 6 \Rightarrow a + \sqrt{a} = 6 \Rightarrow a = 4$ است: $f(a) = 6$

۱۵۹ با توجه به صورت سؤال داریم:

$$(4, 2) \in fog \Rightarrow \textcircled{1} \xrightarrow{g} \textcircled{2} \xrightarrow{f} \textcircled{4} \Rightarrow (\textcircled{2}, \textcircled{4}) \in f, (4, \textcircled{2}) \in g$$

$a = 4$ ، پس $\textcircled{2} = 3$ است. بنابراین $g = (4, 3)$ و در نتیجه $g \in f$ خواهد بود. از طرفی:

$$(4, 1) \in gof \Rightarrow \textcircled{1} \xrightarrow{f} \textcircled{4} \xrightarrow{g} \textcircled{1} \Rightarrow (4, \textcircled{1}) \in f, (\textcircled{4}, \textcircled{1}) \in g$$

با توجه به این که $\textcircled{1} \in f$ است؛ بنابراین $g = (4, 5)$ و در نتیجه $b = 5$ خواهد بود. در نتیجه دو تابی (a, b) به صورت $(4, 5)$ است.

۱۶۰ در تابع g ، به جای همه x ها، $f(x)$ قرار می‌دهیم:

$$g(f(x)) = \frac{2f(x)+2}{2-f(x)} = \frac{2(\frac{4x-2}{x+1})+2}{2-(\frac{4x-2}{x+1})} = \frac{\frac{4x-2}{x+1}+2}{2-\frac{4x-2}{x+1}} = \frac{4x-2+2x+2}{2x+2-4x+2} = \frac{6x}{-2x+4} = \frac{3x}{2}$$

$$\rightarrow g(f(x)) = \frac{3x}{2} \quad \text{با جایگذاری } x=2 \text{ در تابع } g \text{ داریم:}$$

بنها گزینه‌ای که به ازای $x=2$ برابر 4 می‌شود، گزینه $\textcircled{4}$ است.

۱۶۱ با دنباله گرفتن $g(x) = t$ داریم:

$$2x+1 = t \Rightarrow x = \frac{t-1}{2} \Rightarrow f(g(x)) = f(2x+1) = 8x^2 + 6x + 5$$

$$\rightarrow f(t) = 8(\frac{t-1}{2})^2 + 6(\frac{t-1}{2}) + 5 = 8(\frac{t^2-2t+1}{4}) + 3(t-1) + 5$$

باساده کردن عبارت بدست آمده $f(t) = 2t^2 - t + 4$ خواهد شد که با جایگذاری x به جای t ، ضابطه تابع f به صورت $f(x) = 2x^2 - x + 4$ خواهد بود.

۱۶۲ در تابع مركب $x = f(g(x))$ را جایگذاری می‌کنیم:

$$f(g(0)) = 8(0)^2 + 6(0) + 5 \quad f(0) = 5$$

بنها گزینه‌ای که به ازای $x=1$ برابر 5 می‌شود گزینه $\textcircled{2}$ است.

۱۵۱ اگر پایه تابع نمایی $y = \frac{a+3}{a^2+1}$ باشد، در این صورت تابع صعودی اکید خواهد بود:

$$\frac{a+3}{a^2+1} > 1 \Rightarrow a+3 > a^2+1 \Rightarrow \underbrace{a^2-a-2}_{(a-2)(a+1)} < 0 \Rightarrow -1 < a < 2$$

پس به ازای مقادیر بازه $(-1, 2)$ ، تابع y اکیداً صعودی است.

۱۵۲ برای بدست آوردن $2g$ به صورت مجموعه‌ای از زوج مرتب‌های

(x, y) ، همه مؤلفه‌های دوم g را برابر کرده و برای بدست آوردن $-f$ ، از همه مؤلفه‌های دوم f ، یک واحد کم می‌کنیم:

$$\frac{2g}{f-1} = \{(3, \frac{1}{1}), (1, -1), (2, 0), (5, 0)\} \quad \text{و حال برای بدست آوردن } \frac{2g}{f-1} \text{ بهازای مؤلفه‌های اول مشترک، مؤلفه‌های دوم تابع } 2g \text{ را بر مؤلفه‌های دوم$$

تابع $-f$ تقسیم می‌کنیم. بنابراین:

$$D_{\frac{2g}{f-1}} = D_g \cap D_{f-1} - \{x | (f-1)(x) \neq 0\} = \{1, 3, 5\} - \{2, 5\} = \{1, 3\}$$

$$\frac{2g}{f-1} = \{(3, \frac{1}{1}), (1, -1), (2, 0)\} = \{(3, 1), (1, -8)\} \quad ۲ \text{ زوج مرتب}$$

۱۵۳ ابتدا تابع gof^{-1} را تعیین می‌کنیم:

$$\begin{array}{c} 2 \xrightarrow{f^{-1}} 1 \xrightarrow{g} x \\ 5 \xrightarrow{f^{-1}} 2 \xrightarrow{g} 3 \\ 4 \xrightarrow{f^{-1}} 3 \xrightarrow{g} 1 \\ 6 \xrightarrow{f^{-1}} 4 \xrightarrow{g} 2 \end{array} \quad gof^{-1} = \{(\Delta, \textcircled{3}), (4, 1), (6, 2)\}$$

حال باید تابع $\frac{g}{gof^{-1}}$ را تشکیل دهیم. دامنه مشترک تابع‌های g و gof^{-1} برابر $\{4, 5\}$ است، پس: $\frac{g}{gof^{-1}} = \{(4, \frac{2}{1}), (5, \frac{2}{3})\} = \{(4, 2), (5, 2)\}$

۱۵۴ ابتدا تابع $f(g^{-1}of)$ را تشکیل می‌دهیم:

$$\begin{array}{c} 2 \xrightarrow{f} \Delta \xrightarrow{g^{-1}} 4 \\ 3 \xrightarrow{f} 4 \xrightarrow{g^{-1}} 1 \\ 4 \xrightarrow{f} 6 \xrightarrow{g^{-1}} 2 \\ 1 \xrightarrow{f} 7 \xrightarrow{g^{-1}} x \end{array} \quad g^{-1}of = \{(2, \textcircled{1}), (3, 1), (4, \textcircled{2})\}$$

حال تابع $f(g^{-1}of)$ را تشکیل می‌دهیم. با توجه به این که دامنه مشترک تابع‌های $g^{-1}of$ و f برابر $\{2, 3, 4\}$ است، پس:

$$(g^{-1}of) - f = \{(2, 4-5), (3, 1-4), (4, 2-6)\} = \{(2, -1), (3, -3), (4, -4)\}$$

۱۵۵ با توجه به نمودار داده شده، ضابطه تابع f و g و دامنه‌های آنها به صورت زیر است:

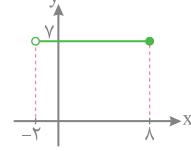
$$f(x) = 5, D_f = (-\infty, 8], \quad g(x) = -2, D_g = (-2, 10]$$

پس دامنه و ضابطه تابع $f-g$ به صورت زیر خواهد بود:

$$(f-g)(x) = f(x) - g(x) = 5 - (-2) = 7$$

$$D_{f-g} = D_f \cap D_g = (-\infty, 8] \cap (-2, 10) = (-2, 8]$$

بنابراین نمودار تابع $f-g$ را باید با دامنه $[-2, 8]$ رسم کنیم:

با توجه به قانون اعداد با توان لگاریتمی، خواهیم داشت:

$$\sqrt{10^{\log \delta + 2\log 2}} = \sqrt{10^{\log \delta + \log 4}} = \sqrt{10^{\log 40}} = \sqrt{40} = 2\sqrt{10}$$

ضریب پشت لگاریتم را به توان عبارت جلوی لگاریتم منتقل می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \log(6 - 2\sqrt{5}) + 2\log(1 + \sqrt{5}) &= \log(6 - 2\sqrt{5}) + \log(1 + \sqrt{5})^2 \\ &= \log(6 - 2\sqrt{5}) + \log(1 + 2\sqrt{5} + 5) = \log(6 - 2\sqrt{5}) + \log(6 + 2\sqrt{5}) \\ &= \log(6 - 2\sqrt{5})(6 + 2\sqrt{5}) = \log(6^2 - (2\sqrt{5})^2) \\ &= \log(36 - 20) = \log 16 = 4\log 2 = 4k \end{aligned}$$

برای تعیین دامنه تابع $f(x) = \log_{(x-\Delta)}(14-x)$ داریم:

$$\begin{aligned} 14-x > 0 &\Rightarrow 14 > x \\ x-\Delta > 0 &\Rightarrow x > \Delta \quad \Rightarrow x \in (\Delta, 14) \\ x-\Delta \neq 1 &\Rightarrow x \neq 6 \end{aligned}$$

دامنه این تابع شامل ۷ عدد صحیح است که عبارت اند از: ۷, ۸, ..., ۱۳

ابتدا معادله را ساده می‌کنیم:

$$\log(2x-1) + \frac{1}{2}\log x^2 = \log 3 \Rightarrow \log(2x-1) + \log \sqrt{x^2} = \log 3$$

$$\Rightarrow \log(2x-1) + \log|x| = \log 3$$

حال چون دامنه معادله $x > \frac{1}{2}$ است، پس $x = |x|$ و داریم:

$$\log(2x-1) + \log x = \log 3 \Rightarrow \log(2x-1)x = \log 3$$

$$\Rightarrow 2x^2 - x = 3 \Rightarrow 2x^2 - x - 3 = 0 \quad \xrightarrow{b=a+c} x = \frac{3}{2}, x = -1$$

$$\log_{\frac{3}{2}} \frac{x}{\frac{3}{2}} = \log_{\frac{3}{2}} \frac{\frac{3}{2}}{\frac{3}{2}} = \log_{\frac{3}{2}} \frac{1}{\frac{3}{2}} = \log_{\frac{3}{2}} 2^{-1} = -\frac{1}{2}$$

$$\log(x^2 - x - 3) - \log(x - 3) = \log(2x - 5) \quad \text{--- 230}$$

$$\Rightarrow \log \frac{x^2 - x - 3}{x - 3} = \log(2x - 5) \Rightarrow \frac{(x-3)(x+2)}{x-3} = 2x-5$$

$$\Rightarrow x+2 = 2x-5 \Rightarrow x = 7$$

$$\Rightarrow \log_{\frac{3}{2}} \sqrt[3]{x+1} = \log_{\frac{3}{2}} \sqrt[3]{7+1} = \log_{\frac{3}{2}} \sqrt[3]{8} = \log_{\frac{3}{2}} 2 = \frac{1}{2}$$

$$1 \quad \log(y+2) = 1 \Rightarrow y+2 = 10 \Rightarrow y = 8 \quad \text{--- 231}$$

$$2 \quad \log(y-x) + \log(4x+y) = 2 \Rightarrow \log(\lambda-x) + \log(4x+\lambda) = 2$$

$$\Rightarrow \log(\lambda-x)(4x+\lambda) = 2 \Rightarrow 4(\lambda-x)(x+2) = 10^2 = 100$$

$$\Rightarrow (\lambda-x)(x+2) = 25 \Rightarrow \lambda x + 16 - x^2 - 2x = 25$$

$$\Rightarrow x^2 - 6x + 9 = 0 \Rightarrow (x-3)^2 = 0 \Rightarrow x = 3$$

از معادله $\log_{\frac{3}{2}} x + \log_{\frac{3}{2}} y = 2$ داریم:

$$\log_{\frac{3}{2}} xy = 2 \Rightarrow xy = 3^2 = 9$$

از طرفی $x^2 + y^2 = 46$ است، بنابراین با استفاده از اتحاد زیر عبارت $(x+y)(x+y) = x^2 + y^2$ را

به دست می‌آوریم:

$$(x+y)^2 = x^2 + y^2 + 2xy = 46 + 2 \times 9 = 64 \Rightarrow x+y = 8 \quad \text{یا} \quad -8$$

$$\log_{\frac{3}{2}}(x+y) = \log_{\frac{3}{2}} 8 = \log_{\frac{3}{2}} 2^3 = \frac{3}{2} = 1.5$$

ابتدا با استفاده از تعریف لگاریتم مقدار x را به دست می‌آوریم:

$$\log_{\frac{3}{2}}(6+log_{\frac{3}{2}} x) = 2 \Rightarrow 6+log_{\frac{3}{2}} x = 2^2 = 4 \Rightarrow log_{\frac{3}{2}} x = 2$$

$$\Rightarrow x = 3^2 = 9 \Rightarrow log_{\frac{3}{2}}(x-1) = log_{\frac{3}{2}} 8 = log_{\frac{3}{2}} 2^3 = 3$$

ابتدا A را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} A = log_{\frac{1}{2}} 2\sqrt{2/25} &= log_{\frac{1}{2}} 2 \times (\frac{1}{5})^{\frac{1}{2}} = log_{\frac{1}{2}} 2 \times (2^{-2})^{\frac{1}{2}} \\ &= log_{\frac{1}{2}} 2 \times 2^{-\frac{1}{2}} = log_{\frac{1}{2}} \frac{1}{2^{\frac{1}{2}}} = \frac{1}{2^{\frac{1}{2}}} log_{\frac{1}{2}} 2 = \frac{1}{2} \end{aligned}$$

در این صورت خواهیم داشت:

$$log_{\frac{1}{2}}(\frac{1}{A}-1) = log_{\frac{1}{2}}(9-1) = log_{\frac{1}{2}} 8 = log_{\frac{1}{2}} 2^3 = \frac{3}{2}$$

$$\log_{\sqrt{3}} a = \frac{4}{3} \Rightarrow a = (\sqrt{3})^{\frac{4}{3}} = (3^{\frac{1}{2}})^{\frac{4}{3}} = 3^{\frac{2}{3}}$$

$$\begin{aligned} log_{\frac{1}{2}}(a^r + 7) &= log_{\frac{1}{2}}((3^{\frac{2}{3}})^r + 7) = log_{\frac{1}{2}}(3^2 + 7) \\ &= log_{\frac{1}{2}} 16 = log_{\frac{1}{2}} 2^4 = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

از نتیجه می‌گیریم $log_{\frac{1}{2}} 12 = a$ است. پس:

$$4^{a-2} = \frac{4^a}{4^2} = \frac{(2^a)^2}{16} = \frac{12^2}{16} = \frac{144}{16} = 9$$

روش اول:

$$log_{\frac{1}{2}} A^r = log_{\frac{1}{2}} 9 + log_{\frac{1}{2}} (2^a)^r = log_{\frac{1}{2}} 3^2 + log_{\frac{1}{2}} 3^{2a} = 2 + 2a$$

روش دوم: از $log_{\frac{1}{2}} A = a$ نتیجه می‌گیریم $A = 2^{-a}$ است، بنابراین:

$$log_{\frac{1}{2}} A^r = log_{\frac{1}{2}} 9 + log_{\frac{1}{2}} A^r = 2 + 2 log_{\frac{1}{2}} A = 2 + 2a$$

ابتدا لگاریتم خواسته شده را ساده می‌کنیم:

$$\log \sqrt[3]{1/6} = \log \left(\frac{16}{10} \right)^{\frac{1}{3}} = \frac{1}{3} \underbrace{\log 16 - \log 10}_{\log 2^4 - 1} = \frac{1}{3} (4 \log 2 - 1)$$

حال از آن جایی که $\log 2 = 1 - 3k$ پس $\log 2 = 1 - \log 5$ است، بنابراین:

$$\frac{1}{3} (4(1-3k)-1) = \frac{1}{3} (4-12k-1) = \frac{1}{3} (3-12k) = 1 - 4k$$

از آنجایی که $\log 2 = 1 - \log 5 = 1 - b$ و $\log 3 = a$ است، داریم:

$$\log 24 = \log 3 \times 2^3 = \log 3 + \log 2^3 = \underbrace{\log 3}_a + \underbrace{3 \log 2}_{1-b} = a - 3b + 3$$

اگر یک لگاریتم در مبنایی داده شود و حاصل یک لگاریتم در مبنای

دیگری خواسته شود، به طوری که مبنایها به یک دیگر قابل تبدیل نباشند، از

قانون تغییر مبنای استفاده می‌کنیم. چون یک لگاریتم در مبنای ۱۰ داده شده و

حاصل یک لگاریتم دیگر در مبنای ۵ را می‌خواهیم، پس:

$$\log_5 16 = \frac{\log 16}{\log 5} = \frac{\log 2^4}{\log 5} = \frac{4 \log 2}{\log 5} \xrightarrow{\log 5 = 1 - \log 2} \frac{4 \log 2}{1 - \log 2}$$

$$\Rightarrow \log_5 16 = \frac{4 \times 0 / 3}{1 - 0 / 3} = \frac{1 / 2}{0 / 3} = \frac{12}{3} = 4$$

با استفاده از اتحاد مربع دوچمراهی عبارت را ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \sin^2 x + \cos^2 x &= (\sin x + \cos x)^2 - 2\sin x \cos x \\ &= 1 - 2(\sin x \cos x) = 1 - 2\left(\frac{1}{2}\sin 2x\right) = 1 - 2\left(\frac{1}{2} \times \frac{2}{3}\right) = 1 - \frac{2}{3} = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

در تست‌هایی که صحت از $\sin \theta \pm \cos \theta$ می‌شود، می‌توانیم با:

به توان رساندن طرفین عبارت داده شده، عبارت $\sin 2\theta$ را ایجاد کنیم.

ابتدا عبارت خواسته شده را ساده می‌کنیم:

$$\cos\left(\frac{3\pi}{2} - 2\alpha\right) = -\sin 2\alpha$$

حال از تساوی داده شده، مقدار $\sin 2\alpha$ را محاسبه می‌کنیم:

$$\sin \alpha - \cos \alpha = \frac{1}{2} \quad \text{طرفین به} \quad \text{توان ۲}$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha - 2\sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{4} \Rightarrow 1 - \sin 2\alpha = \frac{1}{4}$$

$$\sin 2\alpha = \frac{3}{4} \Rightarrow -\sin 2\alpha = -\frac{3}{4}$$

ابتدا α را محاسبه کرده و سپس از اتحاد استفاده می‌کنیم:

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \Rightarrow \sin^2 \alpha = 1 - \cos^2 \alpha = 1 - \left(-\frac{\sqrt{5}}{3}\right)^2 = \frac{4}{9}$$

$$\tan \alpha = \frac{2}{3} \Rightarrow \tan \frac{\alpha}{2} + \cot \frac{\alpha}{2} = \frac{2}{\sin \alpha} = \frac{2}{\frac{2}{3}} = 3$$

به روابط زیر دقت کنید:

$$1 \tan \alpha + \cot \alpha = \frac{2}{\sin 2\alpha}$$

$$2 \tan \alpha - \cot \alpha = -2 \cot 2\alpha$$

از تساوی داده شده داریم:

$$\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = 1 \Rightarrow -2 \cot x = 1 \Rightarrow \cot x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \tan x = -2$$

حال با استفاده از رابطه $\tan 2x$ خواهیم داشت:

$$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} = \frac{2 \times (-2)}{1 - (-2)^2} = \frac{-4}{1 - 4} = \frac{-4}{-3} = \frac{4}{3}$$

صورت کسر را با استفاده از رابطه $\sin 2x = 2 \sin x \cos x$ و مخرج

کسر را با استفاده از رابطه $\cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$ ساده می‌کنیم:

$$\frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2}}{2 \cos^2 \frac{\alpha}{2}} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{\sin \frac{\alpha}{2}}{\cos \frac{\alpha}{2}} = \tan \frac{\alpha}{2} = \frac{1}{2}$$

حال حاصل عبارت خواسته شده را به دست می‌آوریم:

$$\tan\left(\frac{\pi}{2} + \frac{\alpha}{2}\right) = -\cot \frac{\alpha}{2} = -\frac{1}{\tan \frac{\alpha}{2}} = -\frac{1}{\frac{1}{2}} = -2$$

می‌دانیم:

$$\tan \frac{2\pi}{3} = \tan\left(\pi - \frac{\pi}{3}\right) = -\tan \frac{\pi}{3} = -\sqrt{3}, \sin\left(\frac{2\pi}{3} - x\right) = -\cos x$$

حال از تساوی داده شده داریم:

$$\tan \frac{2\pi}{3} \sin\left(\frac{2\pi}{3} - x\right) = 1 \Rightarrow (-\sqrt{3})(-\cos x) = 1 \Rightarrow \cos x = \frac{1}{\sqrt{3}}$$

بنابراین حاصل $\cos 2x$ برابر است با:

$$\cos 2x = 2 \cos^2 x - 1 = 2\left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2 - 1 = 2 \times \frac{1}{3} - 1 = -\frac{1}{3}$$

در هریک از روابط مثلثاتی داده شده، زاویه‌ها را به شکلی می‌نویسیم

که زاویه 20° ایجاد شود:

$$\begin{aligned} \frac{\sin 25^\circ + \sin 70^\circ}{\cos 56^\circ - \cos 11^\circ} &= \frac{\sin(270^\circ - 20^\circ) + \sin(2 \times 36^\circ - 20^\circ)}{\cos(36^\circ + 18^\circ + 20^\circ) - \cos(90^\circ + 20^\circ)} \\ &= \frac{-\cos 20^\circ - \sin 20^\circ}{-\cos 20^\circ - (-\sin 20^\circ)} \end{aligned}$$

حال صورت و مخرج کسر را بر $\cos 20^\circ$ تقسیم می‌کنیم تا $\tan 20^\circ$ ایجاد شود:

$$\begin{aligned} \frac{\sin 25^\circ + \sin 70^\circ}{\cos 56^\circ - \cos 11^\circ} &= \frac{-1 - \tan 20^\circ}{-1 + \tan 20^\circ} \cdot \frac{\tan 20^\circ = 0/4}{-0/6} = \frac{-1/4}{-0/6} = \frac{1}{4} \\ &= \frac{1}{6} = \frac{1}{3} \end{aligned}$$

با استفاده از روابط مقدماتی مثلثاتی خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \left(\frac{1}{\sin x} - 2 \sin x\right) \sqrt{2 - 2 \cos 2x} &= \left(\frac{1}{\sin x} - 2 \sin x\right) \sqrt{2(1 - \cos 2x)} \\ &= \left(\frac{1 - 2 \sin^2 x}{\sin x}\right) \sqrt{2 \times 2 \sin^2 x} = \left(\frac{\cos 2x}{\sin x}\right) 2 |\sin x| \end{aligned}$$

$$\frac{\frac{2\pi}{2} < x < 2\pi}{2} \frac{\cos 2x}{\sin x} (-\sin x) = -2 \cos 2x$$

می‌توانیم یک زاویه دلخواه در ربع چهارم، مثلاً $x = \frac{11\pi}{6}$ را در عبارت

$$\left(\frac{1}{\sin \frac{11\pi}{6}} - 2 \sin \frac{11\pi}{6}\right) \sqrt{2 - 2 \cos \frac{11\pi}{3}} = \left(\frac{1}{\sin \frac{11\pi}{6}} - 2 \left(-\frac{1}{2}\right)\right) \sqrt{2 - 2 \times \frac{1}{2}} = (-2+1)\sqrt{1} = -1$$

$$\text{در میان گزینه‌ها، فقط } \frac{11\pi}{6} - 2 \cos 2x - \text{ به ازای } \frac{11\pi}{6} \text{ می‌شود.}$$

سینوس و کسینوس زاویه 2θ از روابط زیر محاسبه می‌شود:

$$1 \cos 2\theta = \cos^2 \theta - \sin^2 \theta = 2 \cos^2 \theta - 1 = 1 - 2 \sin^2 \theta$$

$$2 \sin 2\theta = 2 \sin \theta \cos \theta$$

روابط زیر به فرمول‌های طلایی معروف هستند:

$$1 \sin^2 \theta = \frac{1 - \cos 2\theta}{2} \quad 2 |\cos^2 \theta| = \frac{1 + \cos 2\theta}{2}$$

دو زاویه $22/5^\circ$ و $67/5^\circ$ متمم‌اند. بنابراین

است. در نتیجه به جای محاسبه مقدار $\sin 67/5^\circ$ ، مقدار متعادل، یعنی

$$\cos^2 22/5^\circ = \frac{1 + \cos 45^\circ}{2} = \frac{1 + \frac{\sqrt{2}}{2}}{2} = \frac{2 + \sqrt{2}}{4}$$

$$\sin 67/5^\circ = \cos 22/5^\circ = \frac{\sqrt{2 + \sqrt{2}}}{2}$$

$$\begin{aligned} \frac{\sqrt{1 + \cos 2\theta}}{\cos^2 \theta - \sin^2 \theta} &= \frac{\sqrt{2 \cos^2 10^\circ}}{(\cos^2 \theta - \sin^2 \theta)(\cos^2 \theta + \sin^2 \theta)} \\ &= \frac{\sqrt{2} \cos 10^\circ}{\cos^2 \theta} = \sqrt{2} \end{aligned}$$

257

311 با جایگذاری عدد صفر در تابع به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. از آن جایی که x به سمت $+^\circ$ میل می‌کند برای رفع ابهام می‌توانیم عبارت‌های کمتر از صورت و مخرج کسر را اختیار کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow +^\circ} \frac{\sqrt{x} + 3\sqrt[3]{x} + \sqrt[4]{x}}{\sqrt[4]{16x}} = \lim_{x \rightarrow +^\circ} \frac{\frac{\sqrt{x}}{2}}{\sqrt[4]{x}} = \frac{1}{2}$$

312 صورت کسر به ازای $x = 2$ برابر صفر می‌شود. اما از آن جایی که حاصل حد برابر عدد $\frac{1}{2}$ است، پس کسر دارای ابهام $\frac{0}{0}$ است. بنابراین $x = 2$ ریشه $a(2) + b = 0$ مخرج کسر نیز است:

$$\text{از طرفی پس از رفع ابهام، حاصل حد برابر } \frac{1}{2} \text{ می‌شود، پس:}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x - \sqrt{3x-2}}{ax+b} \stackrel{\text{Hop}}{=} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{1 - \frac{3}{2\sqrt{3x-2}}}{a} = \frac{1 - \frac{3}{4}}{a} = \frac{1}{4a} = \frac{1}{2} \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

با جایگذاری a در **1** داریم:

$$2(\frac{1}{2}) + b = 0 \Rightarrow b = -1$$

313 مخرج مشترک می‌گیریم و صورت کسر را ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{6}{x^2 - 2x} - \frac{x+1}{x-2} \right) &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{6 - x(x+1)}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-x^2 - x + 6}{x(x-2)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-(x-2)(x+3)}{x(x-2)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-(x+3)}{x} = -\frac{5}{2} \end{aligned}$$

طرح این تست خارج از برنامه کتاب درسی و کنکور نظام جدید است اما به دلیل مطرح شدن تست کنکور سراسری سال ۹۸ این سؤال را در این کتاب مطرح کردیم.

314 با جایگذاری $x = \pi$ به $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. برای رفع ابهام و به صورت زیر عمل می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{\sin^r x}{1 + \cos^r x} = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1 - \cos^r x}{1 + \cos^r x}$$

$$\begin{aligned} &= \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{(1 + \cos x)(1 - \cos x)}{(1 + \cos x)(1 - \cos x + \cos^r x)} \\ &= \frac{1 - \cos \pi}{1 - \cos \pi + \cos^r \pi} = \frac{1 - (-1)}{1 - (-1) + (-1)^r} = \frac{2}{3} \end{aligned}$$

315 با جایگذاری $x = \frac{\pi}{4}$ در کسر به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1 - \tan x}{\frac{1 - \sin x}{\cos x}} &= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos x}{\cos^r x - \sin^r x} \\ &= \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{\cos x - \sin x}{\cos x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} \frac{1}{\cos x(\cos x + \sin x)} \\ &= \frac{1}{\cos \frac{\pi}{4} (\cos \frac{\pi}{4} + \sin \frac{\pi}{4})} = \frac{1}{\frac{\sqrt{2}}{2} \left(\frac{\sqrt{2}}{2} + \frac{\sqrt{2}}{2} \right)} = \frac{1}{\frac{\sqrt{2}}{2} \times \sqrt{2}} = 1 \end{aligned}$$

316 وقتی $x \rightarrow 1^+$ ، مقدار $[x]$ برابر با **1** است، پس:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{\sin^r \pi x}{[x] + \cos \pi x} &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1 - \cos^r \pi x}{1 + \cos \pi x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{(1 - \cos \pi x)(1 + \cos \pi x)}{1 + \cos \pi x} \\ &= \lim_{x \rightarrow 1^+} (1 - \cos \pi x) = 1 - \cos \pi = 1 - (-1) = 2 \end{aligned}$$

307 با جایگذاری $x = 3$ به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. برای رفع ابهام صورت کسر را گویا می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{3x-5} - 2}{x^2 - 9} \times \frac{\sqrt{3x-5} + 2}{\sqrt{3x-5} + 2} &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(3x-5)-4}{(x^2-9)(\sqrt{3x-5}+2)} \\ &= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{3(x-3)}{(x-3)(x+3)(\sqrt{3x-5}+2)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{3}{(x+3)(\sqrt{3x-5}+2)} \\ &= \frac{3}{6 \times (\sqrt{4} + 2)} = \frac{3}{24} = \frac{1}{8} \end{aligned}$$

می‌توانیم از قاعده هوپیتال استفاده کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{3x-5} - 2}{x^2 - 9} \stackrel{\text{Hop}}{=} \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\frac{3}{2\sqrt{3x-5}}}{2x} = \frac{\frac{3}{2\sqrt{4}}}{24} = \frac{3}{24} = \frac{1}{8}$$

308 با جایگذاری $x = -8$ در کسر داده شده به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. برای رفع ابهام مخرج کسر را گویا می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -8} \frac{x^r + 10x + 16}{12 + 6\sqrt[3]{x}} &= \lim_{x \rightarrow -8} \frac{(x+\lambda)(x+2)}{6(\sqrt[3]{x}+2)} \times \frac{\frac{\sqrt[3]{x^r} - 2\sqrt[3]{x} + 4}{\sqrt[3]{x^r} - 2\sqrt[3]{x} + 4}}{\frac{\sqrt[3]{x^r} - 2\sqrt[3]{x} + 4}{\sqrt[3]{x^r} - 2\sqrt[3]{x} + 4}} \\ &= \lim_{x \rightarrow -8} \frac{(x+\lambda)(x+2)(\sqrt[3]{x^r} - 2\sqrt[3]{x} + 4)}{6(x+\lambda)} \\ &= \lim_{x \rightarrow -8} \frac{(x+2)(\sqrt[3]{x^r} - 2\sqrt[3]{x} + 4)}{6} = \frac{(-8+2)(\sqrt[3]{64} - 2\sqrt[3]{-8} + 4)}{6} = -12 \end{aligned}$$

می‌توانیم از قاعده هوپیتال استفاده می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow -8} \frac{x^r + 10x + 16}{12 + 6\sqrt[3]{x}} \stackrel{\text{Hop}}{=} \lim_{x \rightarrow -8} \frac{2x+10}{1 + \frac{1}{3\sqrt[3]{x^r}}} = \frac{-16+10}{2} = -12$$

309 با جایگذاری $x = -1$ در کسر داده شده به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. برای رفع ابهام مخرج کسر را گویا می‌کنیم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^r + 5x + 3}{2 - \sqrt{2 + \sqrt{3-x}}} &= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^r + 5x + 3}{2 - \sqrt{2 + \sqrt{3-x}}} \times \frac{\frac{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}}}{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}}}}{\frac{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}}}{2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}}}} \\ &= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(2x^r + 5x + 3) \times (2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}})}{4 - (2 + \sqrt{3-x})} \\ &= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(2x^r + 5x + 3) \times (2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}})}{2 - \sqrt{3-x}} \times \frac{2 + \sqrt{3-x}}{2 + \sqrt{3-x}} \\ &= \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(2x+3)(2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}})(2 + \sqrt{3-x})}{1+x} \\ &= \lim_{x \rightarrow -1} (2x+3)(2 + \sqrt{2 + \sqrt{3-x}})(2 + \sqrt{3-x}) = (1)(2+2)(2+2) = 16 \end{aligned}$$

310 با جایگذاری $x = 2$ در کسر داده شده به ابهام $\frac{0}{0}$ می‌رسیم. بنابراین خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{2 - \sqrt[3]{x+6}}{\sqrt[3]{x^r - 4x+4}} &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{2 - \sqrt[3]{x+6}}{\sqrt[(3)]{(x-2)^r}} = \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{2 - \sqrt[3]{x+6}}{|x-2|} \\ &= \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{2 - \sqrt[3]{x+6}}{x-2} \stackrel{\text{Hop}}{=} \lim_{x \rightarrow 2^+} \frac{\frac{1}{3\sqrt[3]{(x+6)^2}}}{1} = -\frac{1}{3\sqrt[3]{8^2}} = -\frac{1}{24} \end{aligned}$$

بعد از برداشتن قدر مطلق، می‌توانستیم صورت کسر را گویا کنیم و

374

$$x > \sqrt{2} \Rightarrow x^3 > 2 \Rightarrow 2x^3 > 4 \Rightarrow [2x^3] = 4 \Rightarrow f(x) = x^3 - 4$$

$$\Rightarrow f'(x) = 3x^2 - 4 \Rightarrow f'(\sqrt{2}) = 3(\sqrt{2})^2 - 4 = 2$$

375 حاصل حد خواسته شده برابر مشتق راست تابع f در $x=1$ است، پس:

$$x > 1 \Rightarrow |x| = x, [x] = 1 \Rightarrow f(x) = \sqrt{x^3 - [x] + |x|} = \sqrt{x^3 + x - 1}$$

$$\Rightarrow f'(x) = \frac{2x+1}{2\sqrt{x^3+x-1}} \Rightarrow f'_+(1) = \frac{2(1)+1}{2\sqrt{1^3+1-1}} = \frac{3}{2}$$

376 می‌دانیم حاصل حد داده شده برابر مشتق تابع f در $x=-1$ است. پس

از طرفی در اطراف $x=-1$ عبارت داخل $|x|$ منفی است، بنابراین $|x| = -x$ بوده و داریم:

$$y = f(\sqrt{|x|+3}) \xrightarrow{x=-1} y = f(\sqrt{-x+3})$$

$$\Rightarrow y' = \frac{-1}{2\sqrt{-x+3}} \times f'(\sqrt{-x+3}) \xrightarrow{x=-1} y' = \frac{-1}{2\sqrt{4}} \times f'(\sqrt{4})$$

$$\Rightarrow y' = -\frac{1}{4} f'(-1) = -\frac{1}{4} \times -\frac{1}{3} = \frac{1}{12}$$

377 از آن جایی که در هردو تابع f و g ، عبارت شامل قدر مطلق وجود دارد،

ابتدا تابع را به ازای ریشهٔ داخل قدرمطلق به صورت دو ضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$f(x) = \frac{4}{5}x - \frac{1}{5}|x| = \begin{cases} \frac{3}{5}x & ; x \geq 0 \\ x & ; x < 0 \end{cases}$$

$$g(x) = 4x + |x| = \begin{cases} 5x & ; x \geq 0 \\ 3x & ; x < 0 \end{cases}$$

حال ضابطهٔ تابع g را به دست می‌آوریم:

$$(fog)(x) = f(g(x)) = \begin{cases} \frac{3}{5}(5x) & ; x \geq 0 \\ 3x & ; x < 0 \end{cases} \Rightarrow (fog)(x) = 3x$$

ضابطهٔ تابع $(fog)(x)$ همواره برابر $3x$ است، پس مشتق‌پذیر بوده و مشتق آن برابر 3 است.

378

هر یک از ضابطه‌های دار بازهٔ خود پیوسته و مشتق‌پذیر نند، بنابراین در نقطهٔ

مرزی $x = -2$ باید:

1 تابع پیوسته باشد:

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} (ax^3 + bx + 4) = 4a - 2b + 4 = f(-2)$$

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-2)^-} (x^3 - x) = (-2)^3 - (-2) = -8 + 2 = -6$$

$$\Rightarrow 4a - 2b + 4 = -6 \Rightarrow 4a - 2b = -10$$

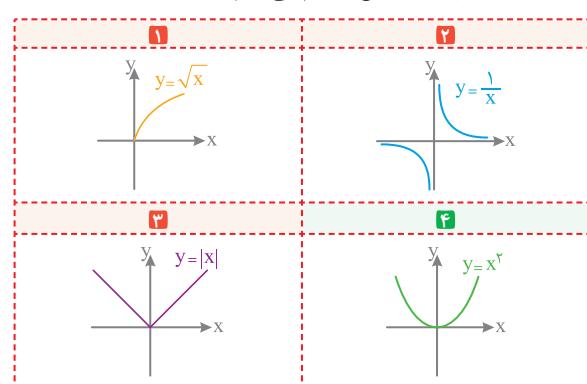
2 مشتق چپ و راست برابر باشند:

$$f'(x) = \begin{cases} 2ax + b & ; x > -2 \\ 3x^2 - 1 & ; x < -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} f'_+(-2) = -4a + b \\ f'_-(-2) = 3(-2)^2 - 1 = 11 \end{cases}$$

$$\Rightarrow -4a + b = 11$$

از معادلات **1** و **2** مقادیر $a = -1$ و $b = -1$ به دست می‌آیند. بنابراین:

$$f(x) = a(x) + b(x) + 4 = (-x) + (-1) + 4 = 0$$

380 نمودار هر یک از توابع را رسم می‌کنیم:

تابع $y = \sqrt{x}$ در $x = 0$ فقط پیوستگی راست دارد، پس در این نقطه ناپیوسته و مشتق ناپذیر است. تابع $y = \frac{1}{x}$ نیز به دلیل ناپیوستگی در مبدأ مختصات مشتق ناپذیر است. مشتق تابع $y = |x|$ در ایست و چپ نقطه $x = 0$ وجود دارد اما باهم برابر نیست پس این تابع نیز در $x = 0$ مشتق ناپذیر است.

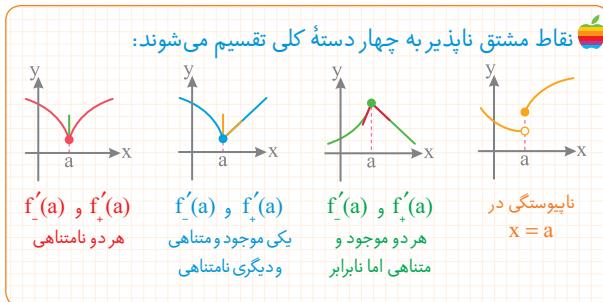
381 همه نقاط مشخص شده را بررسی می‌کنیم. تابع f :

1 در $x = a$ ناپیوسته و مشتق ناپذیر است.

2 در $x = b$ مشتق چپ و راست هر دو نامتناهی‌اند. (نقطهٔ بازگشتی) پس مشتق ناپذیر است.

3 در $x = c$ شیب خط مماس موازی محور x هاست، پس $f'(c) = 0$ است.

4 در $x = d$ مشتق چپ و راست موجود و متناهی اما نابرابر (نقطهٔ گوش). در نتیجه مشتق ناپذیر است.

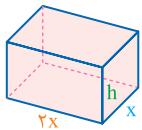
نقطهٔ مشتق ناپذیر به چهار دستهٔ کلی تقسیم می‌شوند:

$f'(a)$ و $f'_-(a)$
هر دو نامتناهی

$f'(a)$ و $f'_-(a)$
یکی موجود و متناهی
و دیگری نامتناهی

$f'_-(a)$ و $f'_+(a)$
هر دو موجود و متناهی
اما نابرابر

ناپیوستگی در $x = a$

تابع هزینه را به صورت زیر می‌نویسیم:

$$C(x) = \underbrace{5(x)(2x)}_{30x^2} + \underbrace{16(2xh + 2(2x)h)}_{8xh} = 30x^2 + 96xh \quad 1$$

حال از آن جایی که حجم مخزن برابر m^3 است، داریم:

$$V = 10 \Rightarrow x(2x)h = 10 \Rightarrow h = \frac{5}{x^2} \quad 2$$

با جایگذاری 2 در 1 تابع هزینه را برحسب x می‌نویسیم:

$$C(x) = 30x^2 + 96x \left(\frac{5}{x^2}\right) = 30x^2 + \frac{480}{x} \quad 3$$

حال برای به دست آوردن مینیمم تابع، مشتق آن را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$C'(x) = 0 \Rightarrow 60x - \frac{480}{x^2} = 0 \Rightarrow \frac{60x^3 - 480}{x^2} = 0$$

$$\Rightarrow 60x^3 - 480 = 0 \Rightarrow x^3 = \frac{480}{60} = 8 \Rightarrow x = 2(m)$$

منظور از اتومبیل غیربرقی، **بنزینی یا گازوئیلی** است. بنابراین طبق

123

اصل ضرب تعداد انواع اتومبیل برابر است با:

$$\begin{array}{l} \text{حجم موتور رنگ مدل} \\ 4 \times 8 \times 3 \times 1 \times 2 = 192 \\ \text{غیربرقی} \rightarrow \text{آتمات} \end{array}$$

مسیرهایی که از A به B می‌توان رفت به صورت $(A \rightarrow C, C \rightarrow B)$

یا به صورت $(A \rightarrow D, D \rightarrow B)$ است. بنابراین تعداد راه‌های ممکن طبق

$$3 \times 1 + 2 \times 4 = 11$$

اصل ضرب و اصل جمع برابر است با:

رقم 7 را کنار می‌گذاریم یعنی ارقام $\{1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9\}$ را در

اختیار داریم و چون صحبتی از غیرمجاز بودن تکرار به میان نیامده بنابراین

تکرار ارقام مجاز است:

$$\begin{array}{l} 9 \times 8 \times 5 = 360 \\ \text{همه به جزء صفر} \end{array}$$

ارقامی که در اختیار داریم $\{1, 3, 5, 7, 9\}$ و رقم سمت چپ «۱»

نمی‌تواند باشد:

تعداد کل کدهای سه رقمی را به دست می‌آوریم و تعداد کدهایی که

هر سه رقم آن‌ها زوج است را کنار می‌گذاریم:

ارقام فرد عبارتند از $\{1, 3, 5, 7, 9\}$ بنابراین تعداد پلاک‌ها برابر است با:

$$5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 480$$

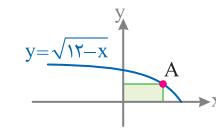
برای طبقه اول هر یک از سه رنگ را می‌توان استفاده کرد ولی برای

سایر طبقه‌ها تنها ۲ انتخاب وجود دارد چون با طبقه قبل خود نباید همنزگ

باشند:

برای هر یک از ۳ سؤال اول، ۳ انتخاب و برای هر یک از ۲ سؤال بعدی،

۵ انتخاب وجود دارد:

مطابق شکل، نقطه A($x, \sqrt{12-x}$)

یک رأس مستطیل است. بنابراین مساحت

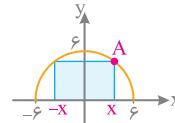
$$S(x) = x\sqrt{12-x}$$

حال برای به دست آوردن بیشترین مساحت مستطیل، باید مشتق S(x) را برابر صفر قرار دهیم، اما قبل از آن بهتر است تابع مساحت را کمی ساده کنیم

و سپس مشتق بگیریم، بنابراین X را به زیر رادیکال منتقل می‌کنیم:

$$S(x) = \sqrt{12x^2 - x^3} \Rightarrow S'(x) = \frac{24x - 3x^2}{2\sqrt{12x^2 - x^3}} = 0 \Rightarrow 24x - 3x^2 = 0$$

$$x = 8 \Rightarrow S_{\max} = 8\sqrt{12-8} = 8 \times 2 = 16$$

معادله نیم‌دایره به مرکز مبدأ و شعاع 6 به

صورت $y = \sqrt{36 - x^2}$ است. مطابق شکل نقطه

A($x, \sqrt{36 - x^2}$) یک رأس مستطیل است. بنابراین

مساحت مستطیل برابر است با:

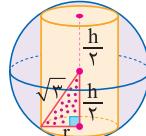
حال برای به دست آوردن بیشترین مساحت مستطیل، باید مشتق S(x) را برابر صفر قرار دهیم، اما قبل از آن بهتر است تابع مساحت را کمی ساده کنیم

و سپس مشتق بگیریم، بنابراین X را به زیر رادیکال منتقل می‌کنیم:

$$S(x) = 2\sqrt{36x^2 - x^4} \Rightarrow S'(x) = \frac{72x - 4x^3}{\sqrt{36x^2 - x^4}} = 0 \Rightarrow 72x - 4x^3 = 0$$

$$x^3 = 18 \Rightarrow x = \sqrt[4]{18} \Rightarrow S_{\max} = 2\sqrt[4]{18} \sqrt{36 - 18} = 2 \times 18 = 36$$

اگر ارتفاع استوانه برابر h و شعاع قاعده آن ۲ باشد، طبق رابطه فیثاغورس

$$\left(\frac{h}{2}\right)^2 + r^2 = (\sqrt{3})^2 \Rightarrow \frac{h^2}{4} + r^2 = 3 \quad 1$$

از طرفی حجم استوانه برابر با $V = \pi r^2 h$ است. در فرمول حجم، به جای

از رابطه 1 عبارت $\frac{h^2}{4} + r^2 = 3$ را قرار می‌دهیم و سپس از تابع به دست آمده

نسبت به h مشتق می‌گیریم:

$$V(h) = \pi \left(3 - \frac{h^2}{4}\right)h = 3\pi h - \pi \frac{h^3}{4} \Rightarrow V'(h) = 3\pi - \frac{3\pi h^2}{4} = 0$$

$$3\pi - \frac{3\pi h^2}{4} = 0 \Rightarrow h^2 = 4 \Rightarrow h = 2$$

نقطه‌ای از ساحل که علی پیاده می‌شود را، D نامیم. اگر X مسافت

طبی شده با سرعت v و در مدت زمان t باشد، طبق رابطه $v = xt$ یا همان

$$D = \frac{xt}{v} \Rightarrow t = \frac{D}{v} = \frac{1}{2}\sqrt{x^2 + 9} \quad \text{داریم: } t = \frac{x}{v}$$

$$B = \frac{BD}{4} = \frac{1-x}{4} = 2 - \frac{1}{4}x \quad \text{زمان پیاده روی مسیر D تا B: } t = \frac{B}{v}$$

زمان کل رسیدن از P به B برابر با $t = \frac{1}{2}\sqrt{x^2 + 9} + 2 - \frac{1}{4}x$ یعنی $x = \frac{1}{2}\sqrt{x^2 + 9} + 2 - \frac{1}{4}x$ است.

برای این که بینیم مینیمم مطلق این تابع به ازای چه مقدار x به دست می‌آید، معادله $= 0$ را حل می‌کنیم:

$$\frac{x}{2\sqrt{x^2 + 9}} - \frac{1}{4} = 0 \Rightarrow \frac{x}{2\sqrt{x^2 + 9}} = \frac{1}{4} \Rightarrow 2x = \sqrt{x^2 + 9}$$

$$4x^2 = x^2 + 9 \Rightarrow x = \sqrt{3}$$

۱ ۴۷۶ اگر احتمال شرکت کردن در مسابقه علمی امیر را با $P(A)$ و بهروز را با $P(B)$ نشان دهیم، خواهیم داشت:

$$\text{۱} \quad P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} \Rightarrow \frac{P(A \cap B)}{\frac{۳}{۵}} = \frac{۵}{۵} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{۵}{۱۵}$$

$$\text{۲} \quad P(A|B') = \frac{P(A \cap B')}{P(B')} = \frac{P(A) - P(A \cap B)}{1 - P(B)} = \frac{\frac{۳}{۵} - \frac{۵}{۱۵}}{1 - \frac{۳}{۵}} = \frac{\frac{۱۰}{۱۵} - \frac{۵}{۱۵}}{\frac{۲}{۵}} = \frac{۵}{۱۰}$$

$$\Rightarrow P(A|B') = \frac{\frac{۵}{۱۰}}{\frac{۷}{۱۰}} = \frac{۵}{۷}$$

۱ ۴۷۷ احتمال موفقیت در آزمون اول را $P(A)$ و احتمال موفقیت در آزمون دوم را $P(B)$ در نظر می‌گیریم، بنابراین داریم:

$$P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} \Rightarrow \frac{۵}{۸} = \frac{P(A \cap B)}{\frac{۷}{۱۰}} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{۳۵}{۵۶}$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{۷}{۱۰} + \frac{۵}{۸} - \frac{۳۵}{۵۶} = \frac{۲۸+۴۰-۳۵}{۵۶} = \frac{۳۳}{۵۶}$$

۱ ۴۷۸ طبق صورت سؤال $P(B|A) = \frac{۱}{۴}$, $P(B) = \frac{۱}{۷}$, $P(A) = \frac{۱}{۵}$ است.

چون سؤال گفته حداقل یکی از موارد A یا B واکنش نشان دهد، لذا باید $P(A \cup B)$ به دست آوریم، با توجه به این که $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$ ، پس به $P(A \cap B)$ نیاز داریم:

$$P(B|A) = \frac{P(B \cap A)}{P(A)} \Rightarrow \frac{۱}{۴} = \frac{P(A \cap B)}{\frac{۱}{۵}} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{۱}{۴} \times \frac{۱}{۵} = \frac{۱}{۲۰}$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = \frac{۱}{۵} + \frac{۱}{۷} - \frac{۱}{۲۰} = \frac{۲۸+۲۰-۷}{۱۴۰} = \frac{۴۱}{۱۴۰}$$

۱ ۴۷۹ احتمال رخدادن حداقل یکی از پیشامدهای A یا B برابر با $P(A \cup B)$

$$\text{است. بنابراین: } P(A \cup B) = P(A) + P(B) - \underbrace{P(A \cap B)}_{P(A)P(B|A)} = \frac{۱}{۲} + \frac{۲}{۵} - \left(\frac{۱}{۲} \times \frac{۳}{۱۰}\right) = \frac{۱۰+۸-۳}{۲۰} = \frac{۱۵}{۲۰} = \frac{۳}{۴}$$

۲ ۴۸۰ برای تشخیص «ناسازگار بودن» یا «مستقل بودن» دو پیشامد باید ابتدا $P(A \cap B)$ را حساب کنیم:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{۱}{۰} / \frac{۶}{۰}$$

۱ ۴۸۱ $P(A \cap B)$ صفر نیست، پس A و B ناسازگار نیستند، یعنی A با هم اشتراک

دارند. حالا باید حاصل $(P(A) \times P(B))$ را حساب کنیم و آن را با $P(A \cap B)$

مقایسه کنیم:

$$P(A) \times P(B) = \frac{۱}{۰} \times \frac{۰}{۳} = \frac{۱}{۰} / \frac{۶}{۰}$$

بنابراین پیشامدهای A و B مستقل اند.

۴ ۴۸۱ در حالت‌هایی که دو مهره همنگ هستند، شامل هر دو قرمز یا هر

دو زرد یا هر دو سبز می‌باشند:

$$P = \left(\frac{۴}{۱۰} \times \frac{۲}{۸}\right) + \left(\frac{۴}{۱۰} \times \frac{۳}{۸}\right) + \left(\frac{۲}{۱۰} \times \frac{۱}{۸}\right) = \frac{۲۲}{۸۰} = \frac{۱۱}{۴۰}$$

هر دو قرمز یا هر دو سبز

۱ ۴۷۱ می‌دانیم مجموع اعداد روشده کمتر از ۶ است، پس فضای نمونه جدید برابر است با:

$$S_{\text{New}} = \{(1,1), (1,2), (2,1), (1,3), (2,2), (3,1), (1,4), (2,3), (3,2), (4,1)\}$$

در این فضای نمونه جدید، برآمدۀایی که در آن‌ها یکی از اعداد روشده ۶ است را با آبی مشخص کرده‌ایم. بنابراین احتمال خواسته شده برابر است با:

$$P(A) = \frac{۵}{۱۰} = \frac{۱}{۲}$$

با توجه به سؤال مطرح شده در کنکور سال‌های گذشته، هرگاه در سؤالات

احتمال شرطی از واژه‌های یکی از تاس‌ها، یکی از فرزندان یکی از سکه‌ها، یک تاس، یک سکه، یک فرزند و ... استفاده می‌شود، منظور حداقل یکی است.

۳ ۴۷۲ چون می‌دانیم فرزند بزرگ‌تر دختر و فرزند کوچک‌تر پسر است، پس فضای نمونه جدید به صورت زیر است:

$$\{(p,p,p,d), (p,p,p,d), (p,p,d,d), (p,p,d,d)\}$$

در این فضای نمونه جدید پیشامد این‌که تعداد پسرها و دخترها برابر باشد، به صورت زیر است:

$$A = \{(p,p,p,d), (p,p,d,d)\}$$

در نتیجه:

۲ ۴۷۳ چون می‌دانیم مهره خارج شده سبز نیست، پس باید مهره را از میان

۴ مهره قرمز و ۴ مهره آبی انتخاب کنیم. بنابراین احتمال آبی بودن مهره انتخابی برابر است با:

$$P(A) = \frac{۴}{۴+۴} = \frac{۱}{۲}$$

۲ ۴۷۴ در این تیپ تست‌ها وقتی $P(A|B)$ یا $P(B|A)$ داده می‌شود،

معمولًاً باید آن را باز کنیم و به وسیله آن $P(A \cap B)$ را پیدا کنیم:

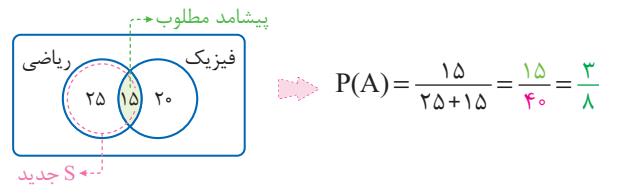
$$P(B|A) = \frac{P(B \cap A)}{P(A)} \Rightarrow \frac{۱}{۷} = \frac{P(A \cap B)}{\frac{۱}{۲}} \Rightarrow P(A \cap B) = \frac{۱}{۱۴}$$

حال با معلوم شدن $P(A \cap B)$ به سراغ محاسبه $P(B'|A')$ می‌رومیم:

$$\begin{aligned} & \text{دموگان} \\ P(B'|A') &= \frac{P(B' \cap A')}{P(A')} = \frac{P(A \cup B)'}{P(A')} = \frac{1 - P(A \cup B)}{1 - P(A)} \\ &= \frac{1 - [P(A) + P(B) - P(A \cap B)]}{1 - P(A)} = \frac{1 - (\frac{۱}{۲} + \frac{۰}{۳} - \frac{۱}{۱۴})}{1 - \frac{۱}{۲}} \\ &= \frac{۰/۲۲}{۰/۸} = \frac{۰}{۹} \end{aligned}$$

۳ ۴۷۵ بهتر است یک نمودار ون رسم کنیم و داده‌های مسئله را روی نمودار

مشخص کنیم، حال باید (قبولی ریاضی | قبولی فیزیک) P را حساب کنیم:

$$P(A) = \frac{۱۵}{۲۵+۱۵} = \frac{۱۵}{۴۰} = \frac{۳}{۸}$$

چون واریانس ۱۱ داده آماری برابر صفر است، پس همه آنها با یکدیگر

برابرند. حال فرض می‌کیم همه داده‌ها باشند. چون با اضافه شدن داده‌های ۱۶، ۲۴، ۲۶ میانگین تغییر نمی‌کند، پس a برابر است با میانگین این اعداد یعنی $a = \frac{24+16+26}{3} = 22$

$$\sigma^2 = \frac{11 \times (22-22)^2 + (24-22)^2 + (16-22)^2 + (26-22)^2}{14}$$

$$\sigma^2 = \frac{0+4+36+16}{14} = \frac{56}{14} = 4 \Rightarrow \sigma = \sqrt{4} = 2$$

میانگین دو گروه از داده‌ها با هم برابر است، بنابراین:

$$\sigma^2 = \frac{n\sigma_A^2 + m\sigma_B^2}{m+n} = \frac{12 \times 12/6 + 24 \times 7/2}{36}$$

$$\sigma^2 = \frac{151/2 + 172/8}{36} = \frac{324}{36} = 9 \Rightarrow \sigma = 3$$

اگر میانگین یک گروه m تایی و یک گروه n تایی از داده‌ها برابر واریانس آنها σ_A^2 و σ_B^2 باشد، واریانس $m+n$ داده را می‌توانیم از رابطه زیر به دست آوریم:

$$\sigma^2 = \frac{m\sigma_A^2 + n\sigma_B^2}{m+n}$$

129

۲, ۳, ۴, ۶, ۶, ۸, ۸, ۹, ۱۱, ۱۲, ۱۲, ۱۳

۵۲۴

بنابراین چارک اول $Q_1 = 5$ و چارک سوم $Q_3 = 11/5$ خواهد بود و در نتیجه داده‌های ۶، ۶، ۸، ۸، ۹، ۱۱ بین چارک اول و سوم قرار می‌گیرند. که برای سهولت در محاسبه واریانس از همه داده‌ها ۸ واحد کم می‌کیم:

$$1 \quad \bar{x} - \lambda = \frac{(-2) + (-2) + \dots + 1 + 3}{6} = 0 \Rightarrow \bar{x} = \lambda$$

$$2 \quad \sigma^2 = \frac{\sum (x_i - \lambda)^2}{n} = \frac{4 + 4 + \dots + 1 + 9}{6} = 3 \Rightarrow \sigma = \sqrt{3}$$

$$3 \quad CV = \frac{\sigma}{\bar{x}} = \frac{\sqrt{3}}{8} \approx \frac{1/7}{8} \approx 0/21$$

$$1 \quad CV_1 = \frac{\sigma}{\bar{x}}$$

$$CV_1 = \frac{\frac{2\sigma}{27}}{\frac{2\sigma}{12}} = \frac{24}{27} = \frac{8}{9}$$

$$2 \quad CV_2 = \frac{2\sigma}{2 \times 12 + 3} = \frac{2\sigma}{27}$$

۲ میانگین هرچه جامعه‌ای ضریب تغییرات کمتری داشته باشد.

عملکرد و دقت کاری بالاتری خواهد داشت. پس:

$$1 \quad CV_1 = \frac{\sigma_1}{\bar{x}_1} = \frac{\sqrt{25}}{80} = \frac{1}{16}$$

دو میانگین بهتر از اولی

$$2 \quad CV_2 = \frac{\sigma_2}{\bar{x}_2} = \frac{\sqrt{16}}{72} = \frac{1}{18}$$

۵۱۵ ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کیم:

۲۳, ۲۵, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۹, ۳۰, ۳۱, ۳۱, ۳۳

بنابراین باید واریانس داده‌های قرمزرنگ را پیدا کنیم:

$$1 \quad \bar{x} = \frac{26+27+29+30}{4} = \frac{112}{4} = 28$$

$$2 \quad \sigma^2 = \frac{(26-28)^2 + (27-28)^2 + (29-28)^2 + (30-28)^2}{4}$$

$$\sigma^2 = \frac{4+1+1+4}{4} = \frac{10}{4} = 2.5$$

۵۱۶ ابتدا داده‌های بین Q_1 و Q_3 را مشخص می‌کیم:

$$\text{نیمة دوم نیمة اول} \\ 1, 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 \Rightarrow Q_1 = \frac{1+2}{2} = 1/5, Q_3 = \frac{6+7}{2} = 6/5$$

داده‌های بین چارک اول و سوم عبارتند از ۲، ۳، ۵، ۶ که میانگین آنها برابر $\bar{x} = \frac{2+3+5+6}{4} = 4$ است و خواهیم داشت:

$$\sigma^2 = \frac{(2-4)^2 + (3-4)^2 + (5-4)^2 + (6-4)^2}{4} = \frac{4+1+1+4}{4} = 2.5$$

$$\sigma^2 = \frac{\sum x_i^2}{n} - (\bar{x})^2 = \frac{220}{11} - (14)^2 = 200 - 196 = 4$$

۵۱۷

۵۱۷ اگر در یک تست عباراتی نظیر مجموعه داده‌ها یا مجموع مربعات داده‌ها

یا میانگین مساحت مربع‌ها یا... به کارفته بود، بهتر است واریانس را از رابطه زیر محاسبه کنیم:

$$\sigma^2 = \frac{\sum x_i^2}{n} - (\bar{x})^2 = \frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} - (\bar{x})^2$$

۵۱۸

$$\sigma^2 = \frac{\sum x_i^2}{n} - (\bar{x})^2 \Rightarrow \sigma = \frac{\sum x_i^2}{n} - (12)^2 \Rightarrow \frac{\sum x_i^2}{n} = 149$$

$$\sigma_{x+1} = 2\sigma_x = 2 \times 3 = 6$$

۵۱۹

۵۲۰ مقدار داده حذف شده با میانگین برابر است، پس واریانس داده‌های

جدید به صورت رو به رو به دست می‌آید:

$$1 \quad \sum (x_i - \bar{x})^2 = n\sigma^2 = 26 \times 4 = 104$$

$$2 \quad \sigma_{\text{new}}^2 = \frac{104 - 0}{26 - 1} = 4/16$$

۵۲۱

میانگین داده‌های اضافه شده برابر ۲۵ است. که با میانگین داده‌ها

برابر است. بنابراین:

$$1 \quad \sum_{i=1}^{18} (x_i - \bar{x})^2 = n\sigma^2 = 18 \times 3^2 = 162$$

حال مربعات انحراف از میانگین داده‌های ۲۸، ۲۷، ۲۰ را به آنها اضافه می‌کنیم:

$$2 \quad \sum_{i=1}^{21} (x_i - \bar{x})^2 = 162 + (20-25)^2 + (28-25)^2 + (27-25)^2 = 200$$

بنابراین واریانس جدید داده‌ها برابر است با:

۶۰۰ می‌دانیم که هر نقطه روی نیمساز یک زاویه، از دو ضلع این زاویه به یک فاصله است. بنابراین اگر نقطه $M(x, y)$ روی نیمساز باشد خواهیم داشت:

$$\frac{|2x+3y-2|}{\sqrt{4+9}} = \frac{|3x+2y-8|}{\sqrt{9+4}} \Rightarrow 2x+3y-2 = \pm(3x+2y-8)$$

$$\begin{cases} d_1: 2x+3y-2 = 3x+2y-8 \Rightarrow d_1: x-y=6 \\ d_2: 2x+3y-2 = -3x-2y+8 \Rightarrow 5x+5y=10 \Rightarrow d_2: x+y=2 \end{cases}$$

نیمسازهای دو زاویه حاصل از تقاطع دو خط داده شده هستند که معادله خط d_1 در **۱** آمده است.

۶۰۱ تعداد پرقال در بالاترین ردیف ۱ و در ردیف بعدی 2×2 و در ردیف

بعدی 3×3 و ... و در ردیف آخر 10×10 است. بنابراین تعداد آنها برابر است با:

$$1^2 + 2^2 + \dots + 10^2 = \frac{10 \times 11 \times 21}{6} = 5 \times 11 \times 7 = 385$$

۶۰۲ باید مساحت بین دو دایره، به شعاع‌های ۱ و ۴ را پیدا کنیم:

$$S = \pi(4)^2 - \pi(1)^2 = 16\pi - \pi = 15\pi$$

۶۰۳ مطابق شکل از دوران یک مربع به ضلع ۲ حول یک ضلع، استوانه‌ای به شعاع قاعده ۲ و ارتفاع ۲ حاصل می‌شود:

۶۰۴ مثلث به اضلاع ۵، ۴، ۳ مثلثی قائم زاویه است و از دوران آن حول ضلع به طول ۴، یک مخروط به ارتفاع ۴ و شعاع قاعده ۳ بدست آید و حجم آن برابر است با:

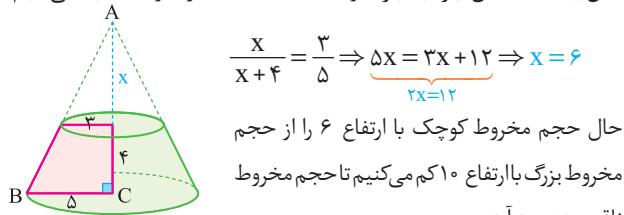
$$V = \frac{1}{3} \pi \times 3^2 \times 4 = 12\pi$$

۶۰۵ از دوران ربع دایره حول یکی از شعاع‌ها، نیم‌کره به وجود می‌آید و حجم آن برابر است با:

$$V = \frac{1}{4} \times \left(\frac{4}{3} \pi R^3\right) = \frac{1}{3} \pi R^3 = \frac{1}{3} \pi \times 3^3 = 18\pi$$

۶۰۶ جسم حاصل یک مخروط ناقص مطابق شکل مقابل است:

حال با کمک تالس جزء به جزء در مثلث ABC مقدار x را محاسبه می‌کنیم:

حال حجم مخروط کوچک با ارتفاع ۶ را از حجم مخروط بزرگ با ارتفاع ۱۰ کم می‌کنیم تا حجم مخروط ناقص به دست آید:

$$V = \left(\frac{1}{3}\pi \times 5^2 \times 10\right) - \left(\frac{1}{3}\pi \times 3^2 \times 6\right) = \frac{250\pi}{3} - \frac{54\pi}{3} = \frac{196\pi}{3}$$

۵۹۵ اولاً چون دو خط موازی‌اند، پس شیب‌های برابر دارند:

$$\begin{cases} d_1: 7y-x=7 \xrightarrow{\times 2} 4y-2x=14 \\ d_2: 4y-ax=2 \end{cases}$$

ضراب x در دو معادله
باید باهم برابر باشد

سپس فاصله دو خط را، که همان قطر دایره است، به دست می‌آوریم:

$$r = \frac{|14-2|}{\sqrt{4^2 + (-2)^2}} = \frac{12}{\sqrt{20}} = \frac{12}{2\sqrt{5}} = \frac{6}{\sqrt{5}} = \frac{3}{\sqrt{5}}$$

بنابراین مساحت دایره برابر است با:

$$S = \pi r^2 = \pi \left(\frac{3}{\sqrt{5}}\right)^2 = \pi \left(\frac{9}{5}\right) = \frac{1}{8}\pi$$

فاصله دو خط موازی $ax+by=c'$ و $ax+by=c$ از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$d = \frac{|c-c'|}{\sqrt{a^2+b^2}}$$

۵۹۶ فاصله نقطه A از ضلع برابر نصف طول ضلع است:

$$AH = \frac{|3-2(-1)+5|}{\sqrt{1^2 + (-2)^2}} = \frac{10}{\sqrt{5}} = 2\sqrt{5}$$

$$\frac{a}{2} = 2\sqrt{5} \Rightarrow a = 4\sqrt{5} \Rightarrow S = a^2 = (4\sqrt{5})^2 = 80$$

۵۹۷ چون شیب خط‌های $x+2y-6=0$ و $x+2y-7=0$ عکس و

قینه‌یکدیگر است، پس دو ضلع داده شده مجاورند. از طرفی رأس A(8,5) روی این خط‌ها قرار ندارد، پس فاصله نقطه A از این دو ضلع برابر اندازه طول

و عرض مستطیل است:

$$AH_1 = \frac{|2(8)-5-7|}{\sqrt{2^2 + (-1)^2}} = \frac{4}{\sqrt{5}}$$

$$AH_2 = \frac{|8+2(5)-6|}{\sqrt{1^2 + 2^2}} = \frac{12}{\sqrt{5}}$$

پس مساحت مربع برابر است با:

$$S = \frac{4}{\sqrt{5}} \times \frac{12}{\sqrt{5}} = \frac{48}{5} = 9.6$$

با فرض این‌که طول نقطه B برابر a است، داریم:

$$x = a \xrightarrow{y=-x} y = -a \Rightarrow B(a, -a)$$

پس طول پاره خط AB برابر است با:

$$\sqrt{(a-1)^2 + (-a-0)^2} = \sqrt{5} \Rightarrow 2a^2 - 2a + 1 = 5 \Rightarrow \begin{cases} a = -1 \\ a = 2 \end{cases}$$

پس فاصله هر دو نقطه (1,0) و (-1,0) از نقطه A(1,0) برابر با $\sqrt{5}$ است.

دقت کنید نقطه (2,-2) روی نیمساز ربع چهارم قرار دارد و در نتیجه قابل قبول نیست.

۵۹۹ نقطه M(x, y) را روی عمودمنصف پاره خط AB به عنوان نماینده

همه نقاط عمودمنصف در نظر می‌گیریم. می‌دانیم که هر نقطه روی عمودمنصف از دو سر پاره خط به یک فاصله است. بنابراین:

$$AM = BM \Rightarrow \sqrt{(x-3)^2 + (y-3)^2} = \sqrt{(x-6)^2 + (y+2)^2}$$

$$x^2 - 6x + 9 + y^2 - 6y + 9 = x^2 - 12x + 36 + y^2 + 4y + 4$$

$$6x - 10y = 22 \Rightarrow d: 3x - 5y = 11$$